

Ustecki Model Aktywizacji Osób Zadłużonych

Ustka 2018

Opracowanie - Kamińska Paulina

przy współpracy:

Biernacka Agnieszka, Błaszczak Wojciech, Jankowski Paweł, Krawczyk Krystian,
Kwiatek Beata, Laskowska Sylwia, Piątak Piotr, Wruszczak Teresa,
Wszółkowska Karolina, Zenik – Krupień Monika

PUBLIKACJA BEZPŁATNA

Publikacja powstała w ramach realizowanej
przez Centrum Integracji Społecznej w Ustce innowacji pn. "Dług to nie wróg".

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Małe Wielkie Zmiany

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Małe Wielkie Zmiany – sieć rozwoju innowacji społecznych” jest realizowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w partnerstwie z PwC Polska Sp. z o.o. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Wstęp	5
Uczestnicy projektu	7
Instrument 1 - Asystent osoby zadłużonej	9
Instrument 2 - Spotkania z przedstawicielami instytucji	13
2.1. Spotkanie z komornikiem	13
2.2. Spotkanie z przedstawicielem ośrodka pomocy społecznej - fundusz alimentacyjny	16
2.3. Spotkanie z pracownikami ZUS	18
2.4. Spotkanie z mediatorem	20
Instrument 3 - Spotkanie z „Żywym dowodem”	23
Instrument 4 - Warsztaty motywacyjne	26
Instrument 5 - Trening zarządzania budżetem	31
Instrument 6 - Mediacje	35
Instrument 7 - Konsultacje z prawnikiem	39
Instrument 8 - Doradztwo finansowe	42
Instrument 9 - Wsparcie w odbudowywaniu więzi	45
Instrument 10 - Inne konsultacje indywidualne	49
10.1. Wsparcie psychologiczne	49
10.2. Coaching	52
Rezultaty testów	55
Wnioski i rekomendacje	55
Załączniki	56
Załącznik 1 - Plan działań uczestnika	57
Załącznik 2 - Karta Instrumentu	62
Załącznik 3 - Ankieta dla uczestników	64
Załącznik 4 - Karta konsultacji	65

Dane pokazują, że milion dzieci w Polsce nie otrzymuje alimentów. To niemal co dziesiąte dziecko i młoda osoba do 25. roku życia. Nieotrzymującym alimenty dzieciom udzielana jest pomoc przez państwo (świadczenie wypłacane z funduszu alimentacyjnego) – ale tylko w rodzinach, gdzie dochód na osobę nie przekracza 725 zł. Fundusz pomaga ok. 300 tys. dzieci, bo reszta żyje w rodzinach, które przekraczają kryterium dochodowe. To tylko 30% dzieci, które nie otrzymują alimentów¹. Zadłużenie rodziców wobec dzieci przekracza 10 mld zł. Niepłacących rodziców jest kilkaset tysięcy.

Dla nas – Centrum Integracji Społecznej w Ustce, zadłużenie uczestników było jedną z niewielu barier trudnych do pokonania w procesie ich aktywizacji zawodowej. Zderzyliśmy się z wielkim oporem - uczestnicy posiadający zadłużenia, którzy dotychczas nie pracowali lub dorabiali bez umów, bali się wejścia/powrotu na rynek pracy, podjęcia zatrudnienia na umowę. Stosowane przez nas metody reintegracji społeczno-zawodowej w ich przypadku często się niesprawdzały. Pomimo ich stosowania uczestnicy po zakończeniu udziału w zajęciach w CIS powracali do poprzedniego życia – nadal byli nieaktywni zawodowo, korzystali z pomocy społecznej, pracowali „na czarno”. Dlatego też postanowiliśmy znaleźć inny sposób wsparcia dłużników, głównie alimentacyjnych, tak aby ich reintegracja była bardziej skuteczna i efektywna.

Ustecki Model Aktywizacji Osób Zadłużonych, w skrócie UMAOZ, jak nazwaliśmy naszą metodę, powstał i został przetestowany w ramach projektu innowacji pn. „Dług to nie wróg”, na który otrzymaliśmy grant z Projektu „Małe Wielkie Zmiany – sieć rozwoju innowacji społecznych”, realizowanego przez Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w partnerstwie z PwC Polska Sp. z o.o. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Adresatami naszego rozwiązania są osoby w wieku aktywności zawodowej, bezrobotne i bierne zawodowo, korzystające z pomocy społecznej, posiadające egzekucję komorniczą, głównie z powodu zadłużeń alimentacyjnych, które nie podejmują aktywności zawodowej (wejście/powrót na rynek pracy) w związku z często wysokim zajęciem komorniczym i egzekucją z wynagrodzeń oraz innych świadczeń. Powoduje to, w ich opinii, „nieopłacalność” podejmowania legalnego zatrudnienia, a w konsekwencji zwiększanie się zadłużenia. Model dedykowany jest przede wszystkim do aktualnych uczestników centrów integracji społecznej, gdyż przeszli już oni pewną ścieżkę aktywizacji społeczno-zawodowej, pokonali lub zmniejszyli inne bariery uniemożliwiające podjęcie czy utrzymanie zatrudnienia, np. uzależnienie, uregulowanie spraw rodzinnych, zdrowotnych, etc.

W ramach testowania innowacji przeprowadziliśmy działania – Instrumenty wskazane w Modelu dla uczestników z trzech Centrów Integracji Społecznej – w Ustce (małe miasto), Słupsku (średnie miasto) i Smołdzińskim Lesie (gmina wiejska). Każdy etap podlegał ocenie zarówno osób prowadzących, jak i samych uczestników testów (Karty Instrumentów). O skuteczności Modelu świadczyć miała liczba osób, które podejmą zatrudnienie lub zadeklarują gotowość do jej podjęcia w okresie 3 miesięcy od zakończenia udziału w testach lub w CIS. Założyliśmy, że Model będzie skuteczny, gdy wskaźnik ten osiągnie min. 30% uczestników.

Innowacja ukierunkowana jest na dłużników, głównie alimentacyjnych, którzy nie podejmują zatrudnienia, ale podejmują próby aktywizacji w CIS. Oczywiście może być również stosowana w ramach kompleksowej usługi aktywnej integracji realizowanej bez reintegracji w CIS. Zachęcamy do korzystania z naszego Modelu:

1. centra i kluby integracji społecznej – będzie narzędziem reintegracji w stosunku do tej grupy uczestników;
2. ośrodki pomocy społecznej – jako narzędzie aktywizacji zawodowej dla tej grupy klientów wnioskujących o świadczenia w ramach pomocy społecznej, dla uczestników projektów realizowanych przez OPS;
3. organizacje pozarządowe – szczególnie działające aktywizacji zawodowej, ale też na rzecz rodzin, samotnych matek, dzieci.

Ustecki Model Aktywizacji Osób Zadłużonych składa się z 10 instrumentów, przy czym 5 pierwszych jest obligatoryjnych dla wszystkich uczestników, a kolejne 5 zapewnione jest według potrzeb uczestników (takie założenie na etapie tworzenia Modelu potwierdził przeprowadzony test):

1. asystent osoby zadłużonej;

¹„Alimenty - wspólna sprawa. Raport z pierwszego roku działalności Zespołu Ekspertów do spraw Alimentów Rzecznika Praw Obywatelskich i Rzecznika Praw Dziecka”, Warszawa, 9 lutego 2017 r.

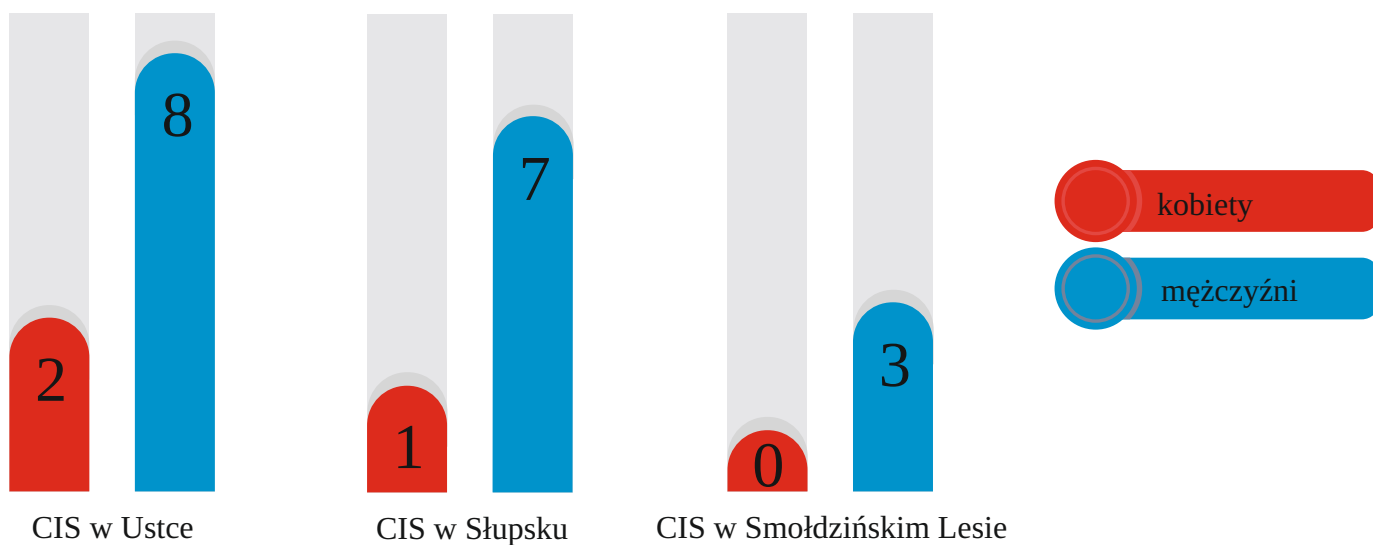
2. spotkania z przedstawicielami instytucji – komornik, OPS (realizator funduszu alimentacyjnego), ZUS (fundusz alimentacyjny w likwidacji) oraz mediator;
3. spotkanie z „Żywym dowodem”;
4. warsztaty motywacyjne;
5. trening zarządzania budżetem;
6. mediacje;
7. konsultacje z prawnikiem;
8. doradztwo finansowe;
9. wsparcie w odbudowywaniu więzi;
10. inne konsultacje indywidualne (np. psycholog, doradca zawodowy, trener pracy, coach zawodowy).

Proces testowania trwał 6 miesięcy, od 1 lutego do 31 lipca 2018r., przy czym pierwszy miesiąc przeznaczony był na rekrutację uczestników i organizację (nabór prowadzących), od marca do połowy lipca realizowaliśmy wsparcie dla uczestników, a II poł. lipca poświęcona była na konsultacje naszego Modelu.

Uczestnikami projektu – testowania UMAOZ, byli aktualni i byli uczestnicy trzech Centrów Integracji Społecznej – w Ustce (małe miasto), Słupsku (średnie miasto) i Smołdzińskim Lesie (gmina wiejska). Zakładaliśmy udział 20 osób (9 osób – Ustka, 8 osób – Słupsk, 3 osoby – Smołdziński Las), natomiast uczestniczyło w sumie 21 osób – jedna osoba z Ustki już w połowie projektu zakończyła udział w związku z podjęciem zatrudnienia, na jej miejsce przyjęliśmy kolejnego uczestnika. W trakcie trwania procesu testowania z projektu odeszły kolejne 3 osoby, w tym 2 z powodu podjęcia zatrudnienia.

Wśród 21 uczestników testów Modelu były 3 kobiety (14%) i 18 mężczyzn (86%). Biorąc pod uwagę, że zgodnie z danymi² tylko około 5% dłużników alimentacyjnych to kobiety, taki podział uczestników ze względu na płeć wydaje się być oczywisty.

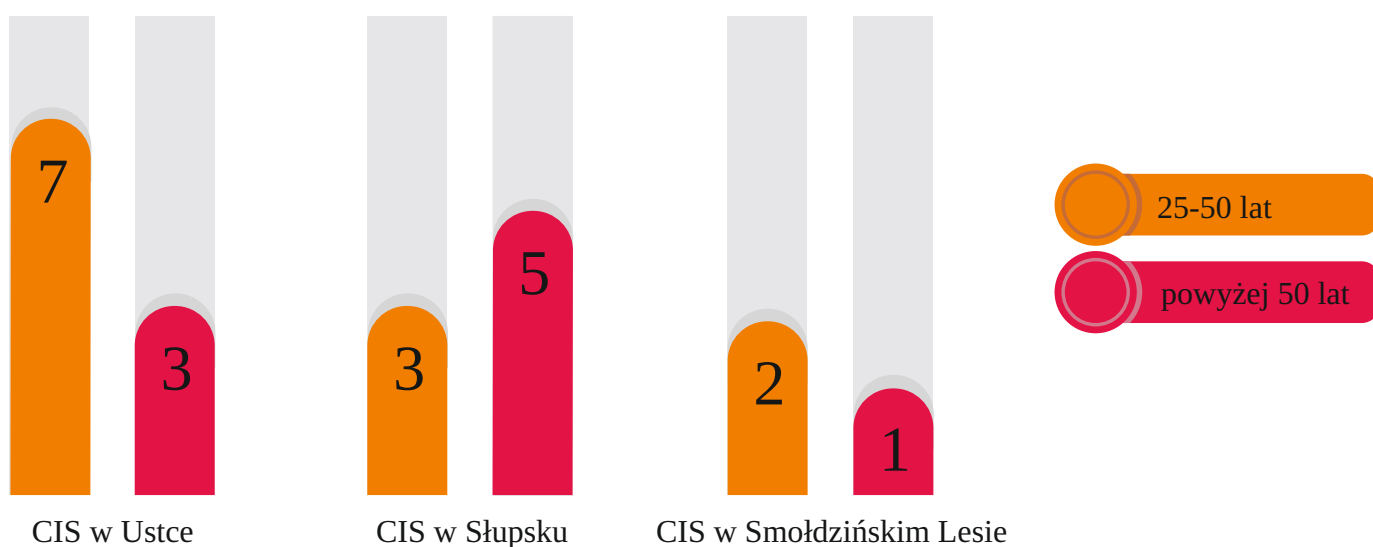
Wykres 1. Uczestnicy testów UMAOZ – podział ze względu na płeć

Źródło: dane własne CIS w Ustce

Statystyczny dłużnik alimentacyjny to mężczyzna w wieku 35-54 lat (67%, w tym 37% w wieku 35-44 i 30% w wieku 45-54)³. Uczestnicy testów to osoby w wieku aktywności zawodowej, wszyscy powyżej 25 roku życia – 12 osób w wieku 26-50 lat (57%) i 9 osób w wieku powyżej 50 lat (43%). Taki rozkład ze względu na wiek nie odbiega od danych statystycznych.

Wykres 2. Uczestnicy testów UMAOZ – podział ze względu na wiek

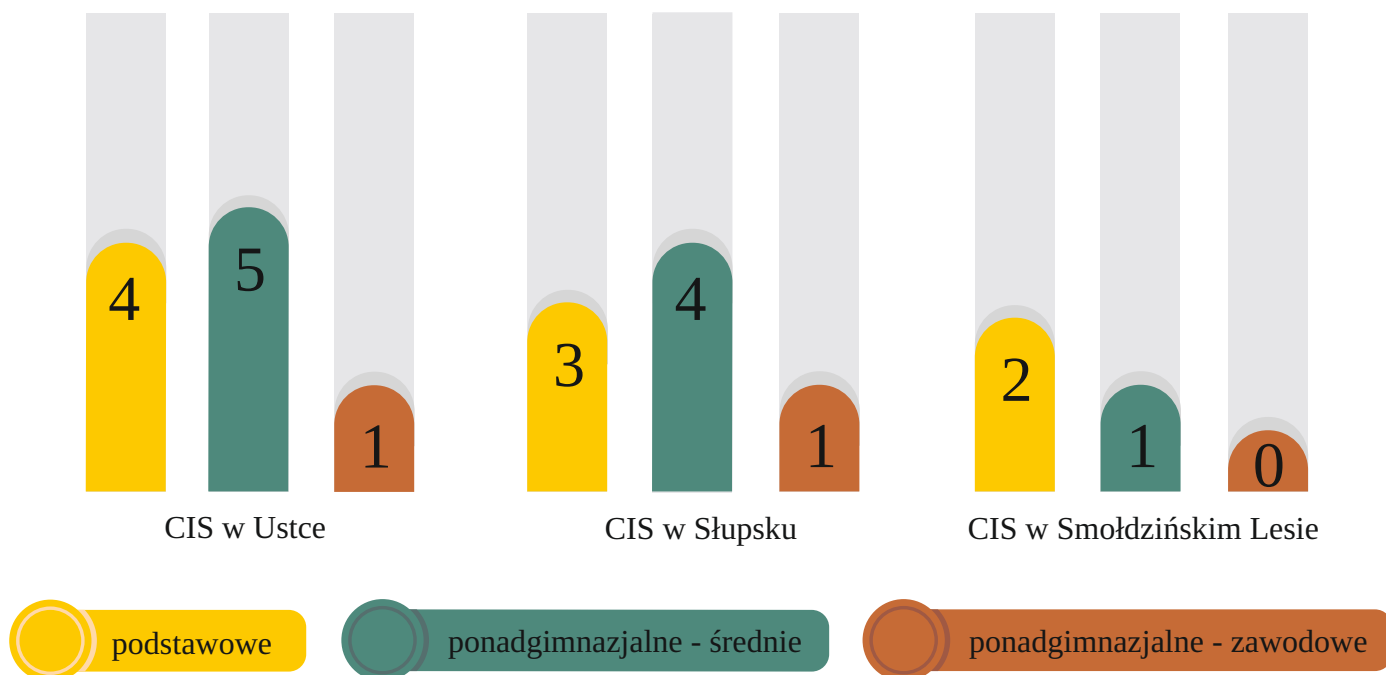
Źródło: dane własne CIS w Ustce

² Raport – Dłużnik alimentacyjny, BIG InfoMonitor Nr 3, październik 2016

³ jw.

Dłużnicy, biorący udział w projekcie posiadali wykształcenie głównie na poziomie zawodowym (48%) i podstawowym (42%). Jedynie 10% wśród nich miało wykształcenie średnie.

Wykres 3. Uczestnicy testów UMAOZ – podział ze względu na wykształcenie

Źródło: dane własne CIS w Ustce

Dla każdego uczestnika założona została Teczka uczestnika testów, w której gromadzone były wszystkie dokumenty procesu testowania – plan działań, karty konsultacji, pisma, opinie, deklaracje, porozumienia, umowy, itd. Kluczowym dokumentem był Plan działań uczestnika (Załącznik nr 1), stworzony przez uczestnika wraz z asystentem.

INSTRUMENT 1 - ASYSTENT OSOBY ZADŁUŻONEJ

Opis instrumentu

Asystent osoby zadłużonej to osoba wspierająca i prowadząca w realizacji celu, współpracująca z dłużnikiem przez cały okres wsparcia – udziału w projekcie. Jest to osoba współpracująca ze wszystkimi uczestnikami danego CIS. Wspólnie z uczestnikiem ustala Plan działania, asystuje w konkretnych działaniach, np. towarzyszy dłużnikowi w spotkaniach z komornikiem, wierzycielem, pomaga przygotować niezbędne dokumenty, czasem tłumaczy na język prosty itd.

Zakładamy, że asystentem powinien być pracownik socjalny Centrum Integracji Społecznej, ponieważ zna on uczestników najlepiej, zarówno ich sytuację socjalną, jak i rodzinną, zdrowotną czy zawodową. Pracownicy socjalni dzięki temu mają wypracowane już relacje i zazwyczaj cieszą się dużym zaufaniem uczestników.

Realizacja

W ramach projektu wsparcia udzielało 3 asystentów osoby zadłużonej – pracownicy socjalni CIS. Asystenci udzielali wsparcia wszystkim uczestnikom w wymiarze 340 godzin przez okres 5,5 miesiąca, czyli przez cały czas trwania procesu testowania.

W ramach wsparcia asystenci przede wszystkim opracowywali i realizowali, wraz z osobami zadłużonymi, Plan działania. Ustalali harmonogram wsparcia, współuczestniczyli w indywidualnych konsultacjach. Pomagali dłużnikom zrozumieć posiadane dokumenty dotyczące zadłużenia, poukładać je, a w niektórych przypadkach zdobyć np. z odpisy z sądu czy od komornika. Towarzyszyli dłużnikom w trakcie wizyt u komornika, w ZUS, ośrodku pomocy społecznej. Asystowali w spotkaniach z wierzycielem, lub pomagali w nawiązywaniu kontaktu z nim. Przeprowadzali rozmowy motywujące, w tym motywowali np. do zachowania abstynencji lub podjęcia leczenia. Wraz z dłużnikami wyszukiwali ofert pracy na lokalnym rynku, brali udział w wizytach u pracodawców, pomagali przygotować dokumenty aplikacyjne. Współpracowali z pracownikiem socjalnym, aby wspólnie określić możliwe drogi poprawy sytuacji w jakiej znalazły się osoby zadłużone. Asystenci na bieżąco kontaktowali się ze specjalistami prowadzącymi indywidualne konsultacje.

Karta Instrumentu

Asystent osoby zadłużonej					
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Smołdzińskim Lesie CIS w Ustce	Ilość godzin	340	Cena (zł)	8500,00
Termin/okres realizacji	01.02.2018 – 15.07.2018				
Prowadzący	pracownicy socjalni CIS				
Tematyka działania	Asystowanie osobom zadłużonym - pomoc i prowadzenie w działaniach zmierzających do wyjścia z zadłużenia, aktywizacji zawodowej uczestników.				
Liczba uczestników	21				

Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3	Mężczyzn		18
	<25 lat	0	26-50 lat	12	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		10
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	CIS W USTCE - Na początku realizacji programu uczestnicy z dystansem i sceptycznie podchodzili do zaplanowanych działań. W trakcie realizowania działań aktywność wzrosła. Znacznej liczbie uczestników, którzy brali udział w realizacji projektu, bardzo zależało na uporządkowaniu spraw dotyczących zadłużenia i znalezieniu odpowiedniej drogi do uzyskania porozumienia, a tym samym do podjęcia aktywności zawodowej. CIS W SŁUPSKU - Uczestnicy okazywali różne zaangażowanie. Jedni podchodzili emocjonalne, lecz gdy mieli podejmować działanie wymagające od nich np. pójścia, odnalezienia, złożenia dokumentów, szukali argumentów uniemożliwiających im podjęcie kroków. Inni chętnie dali się prowadzić. Większą aktywność wykazali po udziale w indywidualnych spotkaniach z poszczególnymi specjalistami. W początkowej fazie realizacji trudno było współpracować z uczestnikami. Brakowało im motywacji i wiary w możliwość wyjścia z ich trudnej sytuacji. CIS W SMOŁDZIŃSKIM LESIE - Uczestnicy chętnie i z zaangażowaniem brali udział w projekcie. Z zainteresowaniem oczekiwali kolejnych zajęć, które pozwoliły na podjęcie działań zmierzających do uporania się z problemami dotyczącymi zadłużenia alimentacyjnego.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Działania w projekcie były realizowane zgodnie z założeniami zawartymi w Planie działań uczestnika.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Metody i techniki były odpowiednio dobrane do realizacji zadań. Asystent pracował z uczestnikami indywidualnie (metoda pracy z indywidualnym przypadkiem), prowadził rozmowy motywacyjne, asystował, świadczył pracę socjalną, pomagał w wypełnianiu wniosków i in. dokumentów, tłumaczył na język prosty itd.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak

Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Wiedza jaka została przekazana uczestnikom projektu w wielu przypadkach okazała się przydatna i wpłynęła pozytywnie na świadomość osób zadłużonych, jak i ich aktywizację zawodową.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Czas trwania działania	CIS W USTCE i CIS W SŁUPSKU - Czas trwania w działaniach został odpowiednio dobrany do potrzeb uczestników projektu.			
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
	CIS W SMOŁDZIŃSKIM LESIE – W opinii asystenta należałoby zwiększyć ilość godzin, gdyż zgłębienie problemu wymaga zaznajomienia się z bieżącą sytuacją, ale też zapoznanie się przeszłością.			
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
Sugestie, uwagi, refleksje	CIS W USTCE - W trakcie trwania projektu udało się zrealizować szereg czynności związanych z zadłużeniem. Asystent osoby zadłużonej wspierał, jak również motywował uczestnika do działań zmierzających do podjęcia aktywności zawodowej. CIS W SŁUPSKU - Spotkania indywidualne z poszczególnymi specjalistami mogłyby rozpocząć się już na początku projektu. Mogłoby to wpłynąć na większe zaangażowanie uczestników. CIS W SMOŁDZIŃSKIM LESIE - Uczestnicy z zadowoleniem informowali o poznawaniu możliwości uporania się z ciężącym zadłużeniem. Dostrzegli szansę oddłużenia w postaci spłaty lub wniosków o uchylenie obowiązku alimentacji.			
Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	21	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	19	NIE	2
		90%		10%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	21	NIE	0
		100%		0%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	19	NIE	2
		90%		10%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	19	NIE	2
		90%		10%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	21	NIE	0
		100%		0%
Sugestie, uwagi, refleksje	„Bardzo super sprawa”			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin – 340

Stawka za 1 godzinę – 25,00zł (brutto + ZUS)

Liczba osób korzystająca ze wsparcia asystenta - 21

Średnia liczba godzin na 1 osobę – 16,2

Średni koszt na 1 osobę – 404,76zł

Wnioski i rekomendacje

1. Wsparcie asystenta osoby zadłużonej miało kluczowe znaczenie dla efektywności aktywizacji zawodowej dłużników – pomagali zrozumieć treść decyzji, wyroków, czy nawet uporządkować dokumenty oraz sprawy dot. zadłużenia, motywowali do działań, asystowali w trakcie spotkań w różnych instytucjach (np. u komornika), wspierali w procesie składania wniosków do instytucji (np. zgody o rozłożenie na raty zadłużenia w OPS) etc.; Dlatego też rekomenduje się tą formę wsparcia jako obowiązkową w pracy z osobami zadłużonymi.

2. Duże znaczenie dla pracy asystenta miały wcześniejsze relacje osoby realizującej zadania asystenta z uczestnikami projektu, oraz ich kompetencje i doświadczenie w zakresie pracy z osobami niepracującymi, w tym zadłużonymi; w związku z tym rekomenduje się, żeby zadania te pełnili pracownicy socjalni.

Opis instrumentu

Spotkania z przedstawicielami instytucji to spotkania z: komornikiem, przedstawicielem Ośrodka Pomocy Społecznej, ZUS, mediatorem sądowym. Mają charakter informacyjny - na temat aktualnych przepisów w zakresie zadłużeń, egzekucji zadłużenia, realnych możliwości spłat, współpracy, rodzajów i sposoby wypełnienia niezbędnych dokumentów do zawarcia ugody, porozumienia, rozłożenia na raty etc. Spotkania mają na celu pokazanie dostępnych rozwiązań, ale też konsekwencji nie spłacania zadłużenia, a jednocześnie pozwalają u dłużników „odczarować” negatywny obraz tych instytucji.

Realizacja

Przeprowadziliśmy po 4 spotkania - po 2 dni, 2 spotkania dziennie. Każde spotkanie trwało ok 2 godzin. Spotkania były pierwszym, poza asystentem, instrumentem, w którym uczestnicy brali udział. Odbływały się w na początku procesu testowania. W spotkaniach brali udział wszyscy uczestnicy. Prowadzone były przez:

1. spotkania z komornikiem - prowadził Komornik Sądowy przy Sądzie Rejonowym w Słupsku z Kancelarii Komorniczej w Ustce;
2. spotkania z pracownikiem OPS - prowadzone były przez kierownika oraz inspektor ds. funduszu alimentacyjnego MOPS w Ustce, oraz kierownika działu świadczeń rodzinnych MOPR w Słupsku;
3. spotkania z ZUS - prowadził kierownik Referatu w Wydziale Obsługi Klientów i Korespondencji oraz specjalista – pracownik Wydziału Obsługi Klientów i Korespondencji ZUS Oddział w Słupsku;
4. spotkanie z mediatorem - prowadził mediator stały przy Sądzie Okręgowym w Słupsku.

Miały bardzo pozytywny odbiór. Uczestnicy, korzystając z okazji dostępności przedstawicieli instytucji, umówili się na spotkania czy też omawiali swoje konkretne sytuacje.

2.1. Spotkanie z komornikiem

Ramowy program

1. prezentacja filmu przybliżającego pracę komornika oraz jego kancelarii;
2. geneza zadłużeń i innych zobowiązań wobec wierzycieli;
3. podanie przepisów prawa regulujących postępowanie egzekucyjne;
4. rola stron w postępowaniu egzekucyjnym:
 - a) prawa i obowiązki wierzyciela;
 - b) prawa i obowiązki dłużnika;
5. środki przymusu stosowane w postępowaniu egzekucyjnym;
6. instytucja Wykazu majątku jako nowe uregulowanie obowiązujące od września 2016;
7. kwestie związane z doręczeniami pism; ustalenie pełnomocników doręczeń i obowiązki stron w zakresie uaktualnienia adresów pobytu;
8. koszty postępowania egzekucyjnego;
9. rola negocjacji w postępowaniu egzekucyjnym;
10. omówienie różnic między egzekucją a windykacją oraz pomiędzy komornikiem a windykatorem;
11. dyskusja i pytania.

Karta Instrumentu

Spotkania z przedstawicielami instytucji - komornik

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	4		Cena (zł)	0,00	
Termin/okres realizacji	20.02.2018 – Ustka 21.02.2018 – Słupsk							
Prowadzący	Komornik sądowy							
Tematyka działania	Postępowanie egzekucyjne w sprawie alimentów – rola komornika, sposoby egzekucji, koszty postępowania.							
Liczba uczestników	20							
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3		Mężczyzn		17	
	<25 lat	0	26-50 lat		11	>50lat	9	
	Niższe niż podstawowe		0		Podstawowe		9	
	Gimnazjalne		0		Ponadgimnazjalne - zawodowe		9	
	Ponadgimnazjalne - średnie		2		Policealne		0	
	Wyższe			0				
Ocena osoby prowadzącej								
Zaangażowanie i aktywność uczestników		Uczestnicy spotkania byli bardzo aktywni, zaangażowani w dyskusje na temat zadłużeń i możliwości spłaty zadłużenia. W trakcie prelekcji zadawali bardzo dużo pytań dotyczących ich własnej sytuacji.						
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne						
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem		Spotkania odbyły się zgodnie z konspektem.						
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne						
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć		Pokaz filmu, wykład, dyskusja.						
		Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny						

Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Tematyka zajęć jest niezbędna do podjęcia zatrudnienia przez dłużników alimentacyjnych.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Czas prelekcji założony na optymalnym poziomie.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak

Ocena uczestników

Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	19	NIE	1
		95%		5%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	19	NIE	1
		95%		5%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

2.2. Spotkanie z przedstawicielem ośrodka pomocy społecznej

Ramowy program

1. omówienie przepisów dotyczących FA;
2. zasady przyznawania świadczeń z FA;
3. wykaz dokumentów niezbędnych do ubiegania się o świadczenie z FA;
4. procedury postępowania wobec dłużnika alimentacyjnego;
5. konsekwencje wobec dłużnika w związku z brakiem spłaty zadłużenia;
6. umorzenie, rozłożenie na raty, odroczenie terminu płatności należności z tytułu wypłaconych świadczeń z FA;
7. dyskusja i pytania.

Karta Instrumentu

Spotkania z przedstawicielami instytucji – MOPS/MOPR

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	4	Cena (zł)	0,00
Termin/okres realizacji	20.02.2018 - Ustka 01.03.2018 - Słupsk					
Prowadzący	Kierownik/pracownik ds. funduszy alimentacyjnych w OPS					
Tematyka działania	Fundusz Alimentacyjny – przyznawanie świadczeń, działania podejmowane wobec dłużników alimentacyjnych					
Liczba uczestników	20					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3	Mężczyzn		17
	<25 lat	0	26-50 lat	11	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		9
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	Uczestnicy spotkań byli bardzo aktywni. Zadawali pytania dotyczące swoich zadłużeń wobec FA.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne

Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Plan został zrealizowany zgodnie z założeniami.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Dyskusja, pytania otwarte, wykład.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Uczestnicy spotkań dowiedzieli się jakie jest postępowanie w sprawie przyznawania świadczeń z FA i co należy zrobić, aby mieć możliwość umorzenia, odroczenia terminu płatności lub rozłożenia na raty należności z FA. Wiedza ta jest niezbędna do podjęcia decyzji o rozpoczęciu pracy dla osób będących dłużnikami w stosunku do FA.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Czas spotkań został odpowiednio dobrany do zagadnień i aktywności uczestników.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	18	NIE	2
		90%		10%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	2
		90%		10%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	2
		90%		10%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

2.3. Spotkanie z pracownikami ZUS

Ramowy program

1. Fundusz Alimentacyjny w likwidacji – aktualny stan prawny;
2. ulga w spłacie należności FA w likwidacji
 - a) umorzenie należności (w całości lub w części);
 - b) rozłożenie na raty;
 - c) odroczyć termin płatności;
3. szczególnie uzasadnione okoliczności, które ZUS bierze pod uwagę przy stosowaniu ulg w spłacie należności;
4. dokumentacja niezbędna do uzyskania ulgi w spłacie należności;
5. reguły rozkładania na raty należności;
6. maksymalne okresy rozłożenia należności na raty;
7. dyskusja i pytania.

Karta Instrumentu

Spotkania z przedstawicielami instytucji - ZUS

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	4	Cena (zł)	0,00
Termin/okres realizacji	28.02.2018 - Ustka 01.03.2018 - Słupsk					
Prowadzący	Pracownicy ZUS					
Tematyka działania	Fundusz Alimentacyjny w likwidacji – zakres udzielanych ulg.					
Liczba uczestników	20					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3	Mężczyzn		17
	<25 lat	0	26-50 lat	11	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		9
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej	
Zaangażowanie i aktywność uczestników	Uczestnicy byli bardzo aktywni i zaangażowani w pogłębianie wiedzy nt. procedury rozłożenia długu wobec ZUS, zadawali dużo pytań.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Plan spotkania został zrealizowany w 100%.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Dyskusja, pytania otwarte, wykład, prezentacja multimedialna.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Wiedza, którą uczestnicy pozyskali w trakcie spotkania niewątpliwie będzie miała pozytywny wpływ na ich aktywizację zawodową. Możliwość zawarcia porozumienia w sprawie spłaty zadłużenia wobec ZUS zapewne przyspieszy/ułatwi powrót na rynek pracy.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Zaplanowany czas na realizację zagadnień był odpowiednio dobrany.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	19	NIE	1
		95%		5%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	20	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	2
		90%		10%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	17	NIE	3
		75%		15%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

2.4. Spotkanie z mediatorem

Ramowy program

1. czym jest mediacja?
2. w jakich sytuacjach mediacja rodzinna może być prowadzona, a w jakich nie pomoże?
3. jak przebiega mediacja?
4. zasady mediacji rodzinnych: dobrowolność, bezstronność mediatora, neutralność mediatora, samodzielność stron w podejmowaniu decyzji, poufność;
5. jakie są zalety mediacji rodzinnej?
6. co gdy mediacja nie kończy się ugodą?
7. jak skorzystać z mediacji?
8. kto może być mediatorem i czego można od niego oczekiwać?
9. co z ugodą zawartą przed mediatorem?
10. ile kosztuje mediacja?
11. dyskusja i pytania.

Karta Instrumentu

Spotkania z przedstawicielami instytucji - mediator

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	4	Cena (zł)	0,00
Termin/okres realizacji	21.02.2018 - Słupsk 28.02.2018 - Ustka					
Prowadzący	Mediator sądowy					
Tematyka działania	MEDIACJA - jej istota, zasady, reguły i atuty.					
Liczba uczestników	20					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3	Mężczyzn		17
	<25 lat	0	26-50 lat	11	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		9
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej				
Zaangażowanie i aktywność uczestników	Osoby biorące udział w prelekcji były bardzo zaangażowane w udział w spotkaniu. Zadawały bardzo dużo pytań związanych z procesem mediacyjnym, szczególnie w jakich sprawach stosuje się mediacje.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne			
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Plan spotkania został zrealizowany zgodnie z punktami zawartymi w planie.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Dyskusja, pytania otwarte, wykład, prezentacja multimedialna.			
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny			
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak			
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Uczestnikom spotkania została przedstawiona cała procedura mediacyjna mająca na celu osiągnięcie porozumienia pomiędzy stronami w sprawach rodzinnych, w tym alimentowania.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Czas trwania działania	Czas spotkania stosownie dobrany do przygotowanego materiału na prelekcję.			
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			
Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	15	NIE	5
		75%		25%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	15	NIE	5
		75%		25%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	15	NIE	5
		75%		25%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	15	NIE	5
		75%		25%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Wszystkie spotkania z przedstawicielami organizowane były bezkosztowo. Prowadzący brali udział w spotkaniach w ramach swoich obowiązków służbowych.

Wnioski i rekomendacje

1. Spotkania w znacznym stopniu wpłynęły na poziom wiedzy uczestników w zakresie zadłużeń i postępowań prowadzonych przez poszczególne instytucje, często bowiem dłużnicy nie zdawali sobie sprawy jakie prawa i obowiązki posiadają w związku z prowadzoną egzekucją; rekomendujemy spotkania jako obligatoryjne, na początku procesu aktywizacji.
2. Spotkaliśmy się z bardzo dużym zrozumieniem oraz deklaracjami współpracy ze strony kierownictwa instytucji, do których wystąpiliśmy o możliwość przeprowadzenia spotkań; szczególnie pozytywnie zaskoczyła nas dyrekcja słupeckiego oddziału ZUS, oraz otwartość i wola współpracy komornika i mediatora. Z OPS dotychczasowa współpraca w zakresie aktywizacji dłużników układała się bardzo dobrze, zatem naturalna wydawała się ich obecność na spotkaniach.
3. Spotkania pozytywnie wpłynęły również na dalszą, codzienną współpracę pomiędzy CIS a tymi instytucjami (np. z komornikiem) - poznali się pracownicy poszczególnych instytucji, wymienili dane kontaktowe itp.
4. Spotkania przeprowadzone były w pomieszczeniach CIS, czyli miejscu, które uczestnicy znają, w którym czują się bezpiecznie, a nie w danej instytucji; zarówno to, jak i charakter spotkań – prelekcja, dyskusja przy kawie, czy herbatce, spowodowały, że „odczarowywał się” obraz pracownika danej instytucji, który dla dłużników często był „tym złym urzędnikiem”, który „robi na złość”, „nie zna się”, „specjalnie nalicza odsetki czy koszty egzekucyjne” itp., zmniejszał się również lęk przed kontaktem - uczestnicy po spotkaniu umawiali się na indywidualne spotkania już w instytucjach.

Opis instrumentu

Spotkanie z „Żywym dowodem” to spotkanie z osobą, która posiadając zadłużenie alimentacyjne podjęła zatrudnienie i spłaca je, np. z byłym uczestnikiem centrum integracji społecznej, który podjął legalną pracę i spłaca systematycznie zadłużenie (np. porozumiał się z wierzycielem w sprawie wysokości miesięcznej spłaty zadłużenia). „Żywy dowód” opowiada o swojej historii, o drodze jaką pokonał do podjęcia zatrudnienia, a także o zmianie zarówno w sferze zawodowej, jak i społecznej, jak dokonała się w jego życiu.

Realizacja

Przeprowadziliśmy 2 spotkania z „Żywym dowodem”. Każde trwało po ok. 2 godziny. Spotkania odbyły się w końcowym okresie realizacji projektu. Wzięło w nich udział 17 osób, czyli wszyscy, którzy w chwili przeprowadzania spotkań uczestniczyli w projekcie. Spotkania prowadziły 2 „Żywe dowody”.

Pierwszą z osób prowadzących był absolwent CIS, który zakończył reintegrację w sierpniu 2017 roku, a od września 2017 roku pracuje na ½ etatu przy egzekucji komorniczej z wynagrodzenia za pracę w wysokości 60%.

Druga osoba prowadząca to zarówno były, jak i aktualny uczestnik CIS – po zakończeniu reintegracji w CIS (w maju 2017r.) od czerwca 2017r. podjął zatrudnienie na cały etat (na zastępstwo) i pracował przez 6 miesięcy przy egzekucji komorniczej z wynagrodzenia za pracę w wysokości 30% (zgoda wierzyciela i MOPS), oraz dobrowolnej spłacie w ratach miesięcznych do MOPS oraz do ZUS; w kwietniu 2018r. ponownie trafił do CIS, ale już w lipcu 2018r. rozpoczął pracę na cały etat przy ugodzie i dobrowolnej spłacie w miesięcznych ratach bezpośrednio do komornika.

Spotkania miały wymiar bardzo osobisty i wydaje się, że zrobiły na uczestnikach największe wrażenie – były bardzo motywujące, dawały największą nadzieję na uzyskanie porozumienia, pokazywały, że można i warto podjąć zatrudnienie, pomimo zadłużenia.

Ramowy program

1. przedstawienie „Żywych dowodów”;
2. doświadczenia związane z porozumieniem się z wierzycielem w zakresie egzekucji z wynagrodzenia za pracę w mniejszym zakresie niż 60%;
3. doświadczenia związane z porozumieniem się z OPS w zakresie egzekucji z wynagrodzenia za pracę w mniejszym zakresie niż 60% oraz rozłożenia należności na raty;
4. doświadczenia związane z porozumieniem się z ZUS w zakresie ulg w spłacie należności;
5. dokumentacja niezbędna do zawarcia porozumienia pomiędzy wierzycielami a dłużnikiem;
6. wady i zalety zawarcia porozumienia pomiędzy wierzycielem a dłużnikiem;
7. dyskusja i pytania.

Karta Instrumentu

Spotkanie z „Żywym dowodem”					
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce	Ilość godzin	4	Cena (zł)	0,00
Termin/okres realizacji	25.06.2018 - Ustka 26.06.2018 - Słupsk				
Prowadzący	Byli uczestnicy CIS				

Tematyka działania	Być dłużnikiem i pracownikiem.						
Liczba uczestników	17						
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2		Mężczyzn		15
	<25 lat	0	26-50 lat		9	>50lat	8
	Niższe niż podstawowe		0		Podstawowe		8
	Gimnazjalne		0		Ponadgimnazjalne - zawodowe		8
	Ponadgimnazjalne - średnie		1		Policealne		0
	Wyższe			0			
Ocena osoby prowadzącej							
Zaangażowanie i aktywność uczestników		W trakcie spotkania uczestnicy aktywnie brali w nim udział. Zadawali bardzo dużo pytań związanych z procedurą zawarcia ugody pomiędzy wierzycielem a dłużnikiem.					
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne					
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem		Plan spotkań został w pełni zrealizowany, zgodnie z zaplanowanymi punktami.					
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna					
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć		Dyskusja, pytania otwarte, wykład.					
		Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny					
Proponowane zmiany w planie/konspekcie		Brak					
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników		Wiedza i doświadczenie przekazane przez prowadzących będą bardzo przydatne do zawarcia ugody pomiędzy wierzycielem a dłużnikiem i przyczynia się do aktywizacji zawodowej uczestników projektu.					
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna					
Czas trwania działania		Czas trwania prelekcji odpowiedni do tematu spotkania.					
		Za mało – Wystarczająco – Za dużo					

Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			
Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	17	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	16	NIE	1
		94%		6%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	16	NIE	1
		94%		6%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	17	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	15	NIE	2
		88%		12%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	16	NIE	1
		94%		6%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Spotkania z „Żywym dowodem” były przeprowadzone bezkosztowo. Zapewniliśmy jedynie osobom prowadzącym dojazd do i z CIS w Słupsku.

Wnioski i rekomendacje

1. Spotkania miały bardzo pozytywny oddźwięk. Świadcstwo osoby, która była w takiej samej sytuacji, jak uczestnicy, ma olbrzymią wartość motywacyjną; rekomendujemy instrument jako obligatoryjny w pracy z osobami zadłużonymi zarówno w ramach Modelu, jak i poza nim, tym bardziej, że spotkanie można przeprowadzić bez ponoszenia wydatków.

Opis instrumentu

Warsztaty motywacyjne to zajęcia grupowe zachęcające do podjęcia pracy i spłacania zadłużenia, skierowane do wszystkich uczestników. Warsztaty mają na celu zmotywowanie dłużników do poszukiwania rozwiązań, zmianę postrzegania legalnej pracy, wzbudzanie etosu pracy, a jednocześnie wzbudzanie poczucia odpowiedzialności za swoje czyny, decyzje, poczucia obowiązku płacenia na utrzymanie własnych dzieci. Powinny koncentrować się na wszystkich źródłach wpływu, uwzględniając, że motywacja dłużników może przebiegać w innej formie, niż innych osób bezrobotnych, nie posiadających zadłużenia.

Realizacja

Przeprowadziliśmy warsztaty motywacyjne w wymiarze 24 godzin – po 4 spotkania 6-godzinne dla każdej z grup. Zajęcia odbywały się raz w tygodniu przez okres 1 miesiąca. W warsztatach wzięli udział wszyscy uczestnicy.

Warsztaty przeprowadzone były po spotkaniach z przedstawicielami instytucji (najpierw zdobycie informacji, potem motywacja do podjęcia działań).

Ramowy program

Sześć źródeł efektywnej zmiany – strategia przeprowadzenia zmiany

1. I źródło - budzenie motywacji osobistej

- a) określenie źródeł efektywnej zmiany oraz dyskusja uwzględniająca doświadczenie uczestników;
- b) tworzenie przyszłości alternatywnej;
- c) wnioski i cele długoterminowe.

2. II źródło - oparcie o umiejętności osobiste

- a) identyfikacja mocnych stron - umiejętności zawodowych i społecznych;
- b) określenie stron do rozwoju;
- c) określenie decydujących chwil dla swoich decyzji;
- d) generowanie siatki trudnych momentów decyzyjnych i szukanie efektywnych przeformułowań;
- e) określenie celów krótkoterminowych.

3. III źródło - motywacja społeczna

- a) identyfikacja zachowań kluczowych dla powodzenia założonych celów;
- b) zdefiniowanie i omówienie zaawansowanych umiejętności społecznych: proszenie o pomoc, przyłączanie się, udzielanie wskazówek, wykonywanie poleceń, przepraszanie, przekonywanie innych;
- c) kwestionariusz umiejętności społecznych i emocjonalnych;
- d) omówienie efektów i korzyści z zastosowania dla swoich celów;
- e) identyfikacja kluczowych zachowań na podstawie prezentowanych case study.

4. IV źródło - umiejętności społeczne

- a) podłączenie do wartości – identyfikacja istotnych wartości dla mnie i dla mojej rodziny pochodzenia;
- b) jakie wartości chcę dalej rozwijać, a jakie odpuścić;
- c) połączenie wartości koronowych z celami – zastosowanie dźwigni do działań.

5. V źródło - motywacja strukturalna – zmiana przełożenia ekonomicznego

- a) generowanie pomysłów na odzyskanie płynności finansowej;
- b) możliwości uzyskania i utrzymania zatrudnienia;
- c) identyfikacja kluczowych zachowań i wartości – praca na metaforze.

6. VI źródło - umiejętności strukturalne

a) tworzenie planów zmiany w oparciu o 6 źródeł skutecznej zmiany;

b) prezentacja i dyskusja moderowana;

7. informacje zwrotne od grupy;

8. podsumowanie warsztatów.

Karta Instrumentu						
Warsztaty motywacyjne						
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	48	Cena (zł)	3840,00
Termin/okres realizacji	08.03.2018 - 29.03.2018 - Ustka 09.03.2018 - 30.03.2018 - Słupsk					
Prowadzący	Trener, coach, doradca zawodowy					
Tematyka działania	Sześć źródeł efektywnej zmiany – strategia przeprowadzenia zmiany.					
Liczba uczestników	20					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		3	Mężczyzn		17
	<25 lat	0	26-50 lat	11	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		9
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		
Ocena osoby prowadzącej						
Zaangażowanie i aktywność uczestników	Uczestnicy byli zaangażowani w tok warsztatów - odpowiadali na zadawane pytania, brali udział w dyskusjach. Często akcentowali opinie przeciwne do proponowanych tez, czy pomysłów. Z jednej strony - można widzieć tu mechanizm obronny, a z drugiej - ujawnienie opinii dawało możliwość omówienia i nadaniu szerszej perspektywy postawie w rodzaju „praca dla alimenciarza jest bez sensu”. Unikali natomiast konsekwentnie ekspozycji - mówili w imieniu ogółu, nie w swoim. Nie podawali konkretnych przykładów i własnych doświadczeń. Poziom napięcia w związku z tematem był wysoki i uczestnicy utrzymywali dystans wobec siebie i prowadzącej.					
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne					

Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Warsztaty motywacyjne odbyły się zgodnie z założeniami merytorycznymi w oparciu o model 6 źródeł skutecznej zmiany. Zmodyfikowany rozkład materiału (z 6 spotkań po 4 godziny na 4 spotkania po 6 godzin). Nie wpłynęło to na merytoryczny czy treningowy rozkład zajęć.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Utrzymanie wysokiej aktywności uczestników świadczy o odpowiednim doborze metod i technik prowadzenia zajęć. Oprócz mini wykładów dotyczących modelu 6 źródeł efektywnej zmiany stosowane były też: - ćwiczenia coachingowe z użyciem kart Points of You, - dyskusja moderowana, - gry symulacyjne, - metoda przypadku - case study, - kwestionariusz do zbadania samooceny zaawansowanych umiejętności społecznych. Warsztaty były prowadzone z wykorzystaniem formy pracy: grupowej, indywidualnej i w parach. Były też wyświetlane fragmenty filmów, ilustrujące przykłady wdrożenia poszczególnych źródeł motywacji.			
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny			
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Plan może być realizowany zarówno w wersji 6 spotkań po 4 godziny, jak i 4 spotkania po 6 godzin. Treści można swobodnie dzielić w zadanym czasie.			
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Na etapie zakończenia warsztatów trudno oszacować dalsze decyzje uczestników – mają na pewno podniesioną świadomość co wpływa na efektywną zmianę i wiedzą jakie kluczowe momenty decyzyjne mają znaczenie. Jest to dobry start do przemyślanego działania. Identyfikują też swój obecny zestaw wartości, co ma bezpośredni wpływ na motywację wewnętrzną.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Czas trwania działania	Ilość zaplanowanych godzin jest wystarczająca.			
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
Sugestie, uwagi, refleksje	Program wychodzenia z zadłużenia może być rozpatrywany jako obligatoryjny dla osób przyjmowanych do CIS-ów i prowadzony równoległe z działaniami reintegracyjnymi i aktywizacyjnymi. Szansa na utrzymanie stałego zatrudnienia przez absolwentów byłaby zdecydowanie większa gdyby mieli uregulowane sprawy zadłużenia.			
Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%

Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	16	NIE	4
		80%		20%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	17	NIE	3
		85%		15%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	19	NIE	1
		95%		5%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	2
		90%		10%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	16	NIE	4
		80%		20%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin – 24 x 2 grupy

Stawka za 1 godzinę – 80,00zł

Koszt warsztatu dla 1 grupy - 1 920,00zł

Koszt na 1 osobę – 192,00zł

Wnioski i rekomendacje

1. Warsztaty pozwoliły uczestnikom skonfrontować się z własną sytuacją – zderzyli się ze swoimi wartościami, wadami, co oczywiście nie było dla nich komfortowe – uzmysławiali sobie, że „dużo zawalili”, jednocześnie był to czas na refleksję, że każdy moment w życiu jest dobry na zmianę, że z każdej sytuacji można wyjść, jednakże nie wystarczy sama chęć, trzeba mieć plan i podjąć działania, a tym samym zaangażować się w proces zmiany zdając sobie sprawę, że „im dalej tym trudniej”. Rekomendujemy warsztat jako obligatoryjny instrument w modelu, pomimo tego, że jest trudny dla uczestników.

2. Reakcje uczestników na konfrontację z własną sytuacją (zdanie sobie sprawy z ponoszenia za nią odpowiedzialności) pokazały, że niezmiennie istotne jest by warsztaty nie polegały jedynie na etapie konfrontacji, ale muszą, i to w miarę szybko, pokazać uczestnikom perspektywę poprawy w różnych obszarach, nie tylko obszarze finansów, ale także, a nawet przede wszystkim, w obszarze społecznym i osobistym.

3. Patrząc z perspektywy przeprowadzenia wszystkich instrumentów uważamy, że warsztaty powinny być bardziej rozłożone w czasie – na początku 2 spotkania (w pierwszym/drugim miesiącu udziału w Modelu co 2 tygodnie), potem w kolejnych miesiącach po 1 spotkaniu na miesiąc, co pozwoli podtrzymać wzbudzaną motywację do zmiany.

4. Warsztaty okazały się trudne dla uczestników, wzbudzały wiele, często negatywnych emocji. Wyrażnie grupowa forma warsztatów blokowała uczestników, tematyka warsztatów była dla nich bardzo trudna – uczestnicy przyjmują postawę kompensacyjną „jestem cwany”, nie jest łatwo przyznać się do własnych błędów, ponoszenia odpowiedzialności, powiedzenie sobie „nawaliłem”, dlatego też uczestnicy wstydzą się przed sobą nawzajem, ukrywają się, uciekają, boją się oceny. Niemniej grupowa forma spotkań jest jak najbardziej właściwa - usłyszenie różnych poglądów jakie pojawiają się w tej grupie, percepcja różnych postaw - pozwalają oglądać swoją sytuację z różnych stron.

proces grupowy jaki zachodzi podczas warsztatów uzupełnia poniekąd zróżnicowane zasoby tej grupy. Zgodnie z cyklem D. Kolba, po doświadczeniu, jakim są ćwiczenia, studia przypadków, wypowiedzi prowadzącego, czy innych uczestników grupy - dochodzi do fazy refleksji i analizy i wniosków praktycznych („jak mają inni? a jak mam ja?”). Zachodzi akceleracja procesu i zwiększa się jego dynamika - trudna do osiągnięcia na spotkaniach indywidualnych.

INSTRUMENT 5 - TRENING ZARZĄDZANIA BUDŻETEM

Opis instrumentu

Warsztaty dotyczą zarządzania budżetem domowym (możliwości gospodarowania środkami). Mają dać dłużnikom wiedzę i umiejętności radzenia sobie w codziennym życiu z dochodem pomniejszonym o spłatę zadłużenia, nauczyć korzystania z narzędzi do efektywnego spłacania zadłużeń (np. metoda „Kuli śnieżnej”, „Płatków śniegu”). Innym słowy mają pokazać uczestnikom jak racjonalnie zarządzać posiadanymi środkami, aby z jednej strony spłacać zadłużenia, a z drugiej nie zaciągać kolejnych zobowiązań, np. kredytów.

Realizacja

Przeprowadziliśmy treningi zarządzania budżetem w wymiarze 12 godzin – po 3 spotkania 4-godzinne dla każdej z grup, w okresie 3 tygodni. Trening odbywał się po warsztatach motywacyjnych (po motywacji do podjęcia działań, pokazujemy jak można sobie poradzić w nowej sytuacji – rozpoczęcie pracy i spłaty zadłużenia). Udział w warsztatach wzięli wszyscy uczestnicy.

Ramowy program

1. motywacja finansowa – jak pokonać wymówki i radzić sobie z trudnościami;
2. piramida potrzeb Masłowa – emocje a zakupy, różnica potrzeba a zachcianka;
3. ograniczanie wydatków – porządek w głowie, świadomość zmiany;
4. plan naprawczy – inwentaryzacja sytuacji finansowej;
5. budżet domowy – pojęcie, struktura, analiza
 - a) przychody i wydatki stałe;
 - b) wydatki i zarobki nieregularne;
 - c) fundusz awaryjny;
 - d) stan oszczędności, nadwyżka;
6. Narzędzia przydatne w budżetowaniu
 - a) terminy i odsetki, lista kontrolna;
 - b) wydatki na żywność;
 - c) oszczędne gospodarowanie mediami;
 - d) możliwości gospodarowania środkami, kontrola przepływów gotówki;
 - e) kopertowanie, paragonowanie, skarbonka.

Karta Instrumentu

Trening zarządzania budżetem					
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce	Ilość godzin	24	Cena (zł)	1920,00
Termin/okres realizacji	17.04.2018 - 08.05.2018 - Ustka 18.04.2018 - 10.05.2018 - Słupsk				
Prowadzący	Trener, coach dietetyczny, dietetyk				
Tematyka działania	Trening budżetowy.				

Liczba uczestników	20						
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2		Mężczyzn		18
	<25 lat	0	26-50 lat		11	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0		Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0		Ponadgimnazjalne - zawodowe		9
	Ponadgimnazjalne - średnie		2		Policealne		0
	Wyższe			0			
Ocena osoby prowadzącej							
Zaangażowanie i aktywność uczestników	CIS W SŁUPSKU - Grupa bardzo zaangażowana i aktywna. Tematy i ćwiczenia realizowane w każdym module, miały odniesienie do własnej sytuacji domowej i były wdrażane na bieżąco we własnym życiu, co omawiane było na następnym spotkaniu. Prace zadane do realizacji w gospodarstwach domowych były wykonane.						
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne						
	CIS W USTCE - Uczestnicy nie bardzo byli zaangażowani. Mam wrażenie, że nie wierzyli w efekty przeprowadzanych ćwiczeń, nie pomagał fakt, że grupa była liczna i wyglądało na to, że uczestnicy obawiali się wypowiadać na tematy prywatne. Aktywność również stanowiła problem. Uczestnicy odpowiadali na zadawane pytania, ale raczej z przymusu. Zaskoczeniem było dla mnie, że nikt z tak licznej grupy nie przygotował się do zajęć, czyli zebranie przez tydzień paragonów, aby określić wydatki, potrzeby i zachcianki.						
Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne							
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Działania zostały przeprowadzone zgodnie z założeniami, dodatkowo zostało dodane ćwiczenie w temacie zwlekania.						
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna						
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Techniki i metody zostały dobrze dobrane, natomiast praca w grupie działa rozpraszająco, co ma negatywny wpływ na osiągnięcie założonego celu.						
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny						
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Dodanie modułu „zwlekanie”.						

Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	CIS W SŁUPSKU - Efekty widoczne w trakcie szkolenia.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
	CIS W USTCE - Mniejsza z uwagi na opór i brak chęci do zmiany, a szkoda, bo grupa z dużym potencjałem.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Ilość godzin odpowiednia.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Pozytywne nastawienie uczestników daje możliwość wypracowania wspólnych działań - jednak w małej grupie do czterech osób, powyżej jest to trudne.

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	13	NIE	7
		65%		35%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	10	NIE	10
		50%		50%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	12	NIE	8
		60%		40%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	15	NIE	5
		75%		25%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	10	NIE	10
		50%		50%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	11	NIE	9
		55%		45%
Sugestie, uwagi, refleksje	Zajęcia nieprzydatne, nieinteresujące, nigdy więcej takich zajęć.			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin – 12 x 2 grupy

Stawka za 1 godzinę – 80,00zł

Koszt warsztatu dla 1 grupy - 960,00zł

Koszt na 1 osobę – 96,00zł

1. Podobnie jak w przypadku warsztatów motywacyjnych, grupowa forma prowadzenia treningu była trudna dla uczestników, którzy nie wykazywali potrzeby analizowania i planowania swoich wydatków, nie potrafili rozróżnić potrzeby od zachcianki. Większość przedstawionej treści była dla nich nowością, np. narzędzia do efektywnego spłacania zadłużeń (metoda „Kuli śnieżnej”, „Płatków śniegu”). Instrument został najniżej oceniony przez uczestników, jednak rekomenduje go jako obligatoryjny w Modelu.
2. Uczestnicy wyraźnie „byli na oporze”, nie chcieli pracować na przykładzie swoich budżetów twierdząc „że nie ma tam czym dzielić”, pracowali na wymyślonym przykładzie; mieli tendencje do wliczania w dochód tylko wpływów finansowych, które dostawali „do ręki” (np. świadczenie integracyjne, zasiłek rodzinny etc.), nie liczyli zupełnie wsparcia rzeczowego (np. otrzymywanych z OPS produktów żywnościowych) czy finansowego przeznaczonego na jakiś cel (np. zasiłku celowego na zakup węgla czy opłatę za energię).
3. W związku z tym, że uczestnicy wyraźnie boją się oceny innych uczestników, mają blokadę przed mówieniem o swoich wydatkach, długach, sugerujemy prowadzenie warsztatów w mniejszych grupach – maksymalnie 4-5-osobowych.

INSTRUMENT 6 - MEDIACJE

Opis instrumentu

Mediator ma pomóc rozwiązać konflikt, który bardzo często występuje pomiędzy dłużnikiem a wierzycielem, co w konsekwencji może umożliwić porozumienie w sprawie spłacania zadłużenia, np. ugodę czy wypracowania zgody na egzekucję z wynagrodzenia kwoty niższej niż ustawowe 60%, albo ustalić kontakty z dzieckiem. Mediator z założenia spotyka się z dłużnikiem, potem z wierzycielem, a następnie przeprowadza spotkania wspólne.

Realizacja

Przeprowadziliśmy mediacje w wymiarze 65 godzin. Udział w spotkaniach z mediatorem wzięło 18 uczestników. Uczestnicy korzystali z narzędzia wg potrzeb równocześnie z innymi formami wsparcia indywidualnego. Spotkania z mediatorem odbywały się przez okres 1 miesiąca. Mediator umawiał się z uczestnikami w zależności od ich potrzeb, nawet kilka razy w tygodniu.

Mediator spotykał się indywidualnie z dłużnikiem, oraz w zależności od sytuacji i potrzeb z wierzycielem (spotkania osobiste, kontakt telefoniczny, rozmowy przez komunikatory). Dzięki mediacji udało się m.in. uzyskać ugodę z ZUS (zgoda na rozłożenie na raty), uregulować sprawy związane z kontaktami z dziećmi, przygotowano ugody w wierzycielami. Część procesów mediacyjnych została przerwana z powodu braku kompletu niezbędnych dokumentów.

Karta Instrumentu

Mediacje						
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Smołdzińskim Lesie CIS w Ustce		Ilość godzin	65	Cena (zł)	6500,00
Termin/okres realizacji	24.05.2018 - 29.06.2018					
Prowadzący	Mediator sądowy					
Tematyka działania	Mediacja jako alternatywna wobec postępowania sądowego metoda rozwiązywania konfliktów i sporów.					
Liczba uczestników	18					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2	Mężczyzn		16
	<25 lat	0	26-50 lat	10	>50lat	8
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		8
	Ponadgimnazjalne - średnie		1	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	Początkowo zaangażowanie uczestników poza przedstawieniem swojej sytuacji było „żadne”. Niski poziom świadomości swojej sytuacji i możliwości wyjścia z niej, brak jakichkolwiek dokumentów ze strony uczestników, aby uwiarygodnić swoją wiedzę na temat zadłużenia powodował, że po spotkaniu uczestnicy nic z otrzymaną wiedzą i wskazówkami nie robili do następnego spotkania. Dopiero kilkakrotne spotkanie i na nowo przedstawianie korzyści i możliwości wyjścia z sytuacji i domykania zaszłych spraw związanych z alimentowaniem i zadłużeniem, powodowały, że u niektórych pojawiały się deklaracje np. dotarcia do dokumentów, przy udziale których można by podjąć próby wsparcia w drodze do wychodzenia z zadłużenia i poprawy relacji z wierzycielami. Niektórzy uczestnicy wykonali kroki (przy udziale asystenta) zmierzające do załatwienia formalności, które mogły przybliżyć do zamknięcia sprawy alimentowania.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Działanie mediatora wytycza procedura prowadzenia mediacji, stąd, jeżeli uczestnik (dłużnik) nie przedstawi dokumentów lub nie chce nawiązywać relacji z wierzycielem (np. by ten nie pomyślał, że robi to tylko by wykorzystać kontakt dla własnych interesów) – trudno posunąć się z prowadzeniem sprawy w satysfakcjonującym uczestnika kierunku. Zdarzało się, że pomimo tego, iż udało się nawiązać kontakt z wierzycielem, to jego sytuacja życiowa nie sprzyjała temu, by jego zaangażowanie przyniosło dłużnikowi korzyści w tak krótkim czasie.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Techniki trafne i nie do zmiany.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Zatrzymywanie procedury i wydłużanie czasu, w którym można by finalizować mediacje wynikało w głównej mierze z braku dostępu przez mediatora do dodatkowych dokumentów dotyczących uczestników oprócz tych, którymi dysponowali asystenci (np. wyroki sądowe dotyczące alimentowania) oraz kontaktów do wierzycieli. Stąd wniosek, by przed spotkaniem z mediatorem uczestnicy zobowiązani byli przynieść stosowne dokumenty.
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Wiedza przekazana uczestnikom jest dla nich bardzo przydatna. Z uwagą wysłuchiwali, że można swoje sprawy „sądowe” załatwiać w sposób nie przysparzający im stresu w kontakcie z wymiarem sprawiedliwości. Program wychodzenia z zadłużenia, w tym wiedza o mediacji, powinien być obligatoryjny dla wszystkich osób przyjmowanych do CIS. Ale obligatoryjna powinna być również praca nad ich świadomością, że w kwestii mediacji nikt inny poza nimi pewnych działań nie może wykonać i prokrastynacja z ich strony niczego nie załatwi. Tylko ich autentyczne zaangażowanie (i działanie) spowoduje poprawę ich sytuacji. Blokują ich niewiara, że mogą to zrobić, nieumiejętność proszenia o pomoc oraz blokada w kontakcie z drugą stroną konfliktu - wierzycielem. Konfrontację z wierzycielem wypierają i chcą za wszelką cenę jej uniknąć.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna

Czas trwania działania	Wystarczająco, lecz w za krótkim czasie. Zakładany plan czasowy prowadzenia mediacji będzie wystarczający, jeżeli uczestnicy na wejściu będą przygotowani i zaopatrzeni dokumentacyjnie w swojej sprawie. Mnogość kontaktów ze specjalistami i aktywności w CIS była doskonałą wymówką, aby najpierw przekładać, a potem nie wywiązywać się z nałożonych na siebie zobowiązań w pracy z mediatorem. Gdyby czas trwania działania przewidziany był na trzy miesiąc, to efekty byłyby lepsze.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Należałoby przewidzieć czas, aby osoby udzielające wsparcia uczestnikom (specjaliści) kontaktowały się ze sobą i wymieniały informacje oraz wspólnie opracowywały strategie dla „spraw” uczestnika. Informacje otrzymane od uczestnika trudno było zweryfikować pod względem zgodności z faktami. Tylko niewielki procent uczestników podjął działania, kiedy usłyszał, że od tego zależą dalsze losy ich sprawy. Większość nawet, gdy chciała poprawy swojej sytuacji to wydaje się, że chcieliby tego bez angażowania swojej osoby i bez kontaktu z wierzycielem.

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	18	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	18	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin - 65

Stawka za 1 godzinę – 100,00zł

Liczba osób korzystająca z mediacji - 18

Średnia liczba godzin na 1 osobę – 3,6

Koszt na 1 osobę – 361,11zł

1. W związku z brakiem kompletu dokumentów niezbędnych do zawarcia ugody część procesów mediacyjnych została przerwana, w związku z tym nie doszło do zawarcia wielu prawdopodobnych ugód, a tym samym instrument nie był tak skuteczny jak zakładaliśmy. Dlatego sugerujemy, aby warunkiem uczestnictwa we wsparciu w ramach Modelu było posiadanie kompletu dokumentów przez uczestników (wyroki, postanowienia, decyzje etc.). Pomimo tego stoimy na stanowisku, że mediacje są bardzo ważne w procesie aktywizacji zawodowej dłużników, dlatego rekomendujemy instrument jako fakultatywny, stosowany według potrzeb, dla niektórych uczestników.
2. Nie wykorzystaliśmy na mediacje wszystkich zaplanowanych godzin (wiele przerwanych procesów w związku z brakiem kompletu dokumentów), chociaż z instrumentu skorzystało 18 z 20 uczestników; jednak planując liczbę godzin na 1 uczestnika w pełni przeprowadzonej mediacji należy przewidzieć więcej niż 5 godzin, ponieważ należy uwzględnić (czego zabrakło w naszych testach) czas na rozpoznanie sytuacji przez mediatora - min. 2 godziny, oraz czas prowadzenia spotkań mediacyjnych (z samym dłużnikiem, z samym wierzycielem, oraz 1 lub więcej spotkań wspólnych) – min. 6 godzin, czyli łącznie ok 8 godzin.
3. Mediator prowadzący wsparcie w ramach testów Modelu zgłosił potrzebę wspólnych spotkań z innymi specjalistami prowadzącymi indywidualne wsparcie w celu ustalenia podziału zadań tak, aby nie dublować się w działaniach – np. z prawnikiem – praca nad ugodą, z trenerem pracującym nad odbudowaniem więzi – praca nad ustaleniem kontaktów itp.
4. W związku z tym, że z reguły są osobami deklaratywnymi, często nie wywiązują się z zadań na nich nałożonych, widzimy potrzebę, aby w trakcie spotkań z mediatorem, w momencie gdy mediator ustala z dłużnikiem zadania do wykonania do kolejnego spotkania, obecny był asystent osoby zadłużonej, który „przypilnuje” wykonania nałożonego zadania.

INSTRUMENT 7 - KONSULTACJE Z PRAWNIKIEM

Opis instrumentu

Konsultacje prawne indywidualne w ramach Modelu polegają na analizie przypadku - prawnik ma za zadanie ustalić możliwe rozwiązania prawnych w kontekście zadłużenia, pomoc w opracowaniu dokumentacji, np. wniosku do sądu o obniżenie wysokości alimentów, pozwu o uchylenie alimentów, wniosku o zwolnienie z kosztów sądowych, czy ustanowienie pełnomocnika z urzędu.

Realizacja

Przeprowadzaliśmy konsultacje z prawnikiem oraz samodzielną analizę zagadnień natury prawnej w łącznym wymiarze 60 godzin. Konsultacje odbywały się przez okres około 1 miesiąca. Radca umawiał się z uczestnikami w zależności od ich sytuacji, nawet kilka razy w tygodniu. Z konsultacji skorzystało łącznie 18 uczestników. Uczestnicy korzystali z narzędzia według potrzeb, równocześnie z innymi forami wsparcia indywidualnego.

W ramach konsultacji prawnik przeprowadził indywidualne spotkania z uczestnikami w celu uzyskania niezbędnych informacji. Potem pracował nad przygotowaniem dokumentów, a następnie, w trakcie kolejnych spotkań, przekazywał uczestnikom i tłumaczył wypracowane dokumenty (pomiędzy spotkaniami – praca własna doradcy). Współpracował z mediatorem, aby nie dublować form wsparcia - specjaliści ustalili między sobą podział zadań.

W efekcie podjętych działań został przygotowany projekt pozwu o zniesienie obowiązku alimentacyjnego z datą wsteczną, wraz z wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych oraz ustanowienie pełnomocnika z urzędu. W kilku przypadkach przygotowano wzory pism, w tym m.in. pozwu o obniżenie alimentów, do wykorzystania przez uczestników w późniejszym czasie, po zakończeniu udziału w projekcie (część uczestników nie posiadała wymaganych dokumentów, np. wyroku w sprawie o alimenty, inni natomiast nie byli jeszcze zdecydowani na podjęcie działań prawnych).

Karta Instrumentu

Konsultacje z prawnikiem					
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Smołdzińskim Lesie CIS w Ustce	Ilość godzin	60	Cena (zł)	6000,00
Termin/okres realizacji	23.05.2018 - 29.06.2018				
Prowadzący	Radca prawny				
Tematyka działania	Ocena celowości indywidualnej pomocy prawnej oraz przygotowywanie projektów pism sądowych i urzędowych.				
Liczba uczestników	18				

Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2	Mężczyzn		16
	<25 lat	0	26-50 lat	9	>50lat	9
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		9
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		8
	Ponadgimnazjalne - średnie		1	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	Uczestnicy nastawieni na wyręczanie ich w podejmowanych czynnościach. Nie przejawiają zaangażowania w dostarczaniu niezbędnej dokumentacji.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Przeprowadzone indywidualne konsultacje ze wszystkimi uczestnikami oraz dodatkowe omówienie wniosków z mediatorem pozwoliły na ocenę celowości działań natury prawnej.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Zaplanowane i przeprowadzone konsultacje były wystarczające do oceny celowości pomocy prawnej oraz jej wymiaru i charakteru.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Rozdzielenie zajęć specjalistów, aby nie były wykonywane jednocześnie.
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Przeprowadzone konsultacje pozwoliły na zwrócenie uwagi na działania prawne niezbędne do poprawy sytuacji życiowo – finansowej.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Wystarczający, biorąc pod uwagę ilość osób wymagających przygotowania pism procesowych oraz jednoczesne podejmowanie działań przez innych specjalistów.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Etapowość działań - na początku powinny być podjęte działania zmierzające do zebrania dokumentacji wpływającej na pracę specjalistów. Kolejne czynności powinny być podjęte przez mediatora. Działania prawne powinny zostać ograniczone do przypadków, gdy pomoc mediatora okazała się niewystarczająca.

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	17	NIE	1
		94%		6%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	18	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	0
		100%		0%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	18	NIE	0
		100%		0%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin - 60

Stawka za 1 godzinę - 100,00zł

Liczba osób korzystająca z konsultacji - 18

Średnia liczba godzin na 1 osobę - 3,3

Koszt na 1 osobę - 333,33zł

Wnioski i rekomendacje

1. Konsultacje z prawnikiem są kolejną formą wsparcia, która nie będzie skuteczna, jeśli uczestnicy nie dostarczą kompletu dokumentów dotyczących swojego zadłużenia, a także jeśli nie będą zdecydowani na występowanie na drogę postępowania sądowego. Rekomendujemy ten instrument jako fakultatywny, stosowany według potrzeb, dla niektórych uczestników.

2. Sugerujemy, aby wsparcie udzielane przez prawnika realizowane było po mediacjach – prawnik pomoże w sprawach, w których nie był w stanie pomóc mediator - przy założeniu, że uczestnik będzie zdecydowany do podjęcia działań formalnych.

INSTRUMENT 8 - DORADZTWO FINANSOWE

Opis instrumentu

W ramach konsultacji indywidualnych z doradcą finansowym przeprowadzona jest analiza sytuacji dłużnika, opracowywane są plany spłaty/wyjścia z długów. Plany te mają pokazać, że będzie on w stanie „przeżyć do pierwszego” po podjęciu pracy i równoczesnej spłacie zadłużenia. To swoista kontynuacja treningu zarządzania budżetem.

Realizacja

Przeprowadziliśmy doradztwo finansowe w wymiarze 40 godzin. Ze wsparcia skorzystało 8 osób. Uczestnicy korzystali z narzędzia wg potrzeb równocześnie z innymi forami wsparcia indywidualnego. Doradztwo prowadzone było przez okres 1 miesiąca.

Doradca przeprowadził spotkania indywidualne, w trakcie których uzyskał od uczestników informacje niezbędnych do wykonania planów spłaty oraz analiz sytuacji finansowej. Następnie pracował nad dokumentacją, a po jej opracowaniu po raz kolejny spotkał się z uczestnikami w celu wytłumaczenia przekazanych materiałów.

W efekcie wsparcia wszyscy korzystający z doradztwa otrzymali:

1. analizę przychodów i kosztów miesięcznych w sytuacji obecnej,
2. symulację przyszłych przychodów i kosztów po podjęciu pracy na pełen etat,
3. plan spłaty w 2 wersjach – w odniesieniu do sytuacji obecnej, oraz po podjęciu zatrudnienia na cały etat,
4. przykładową rozpiszkę budżetu domowego wraz z opisem i instrukcją stosowania.

Karta Instrumentu

Doradztwo finansowe						
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce		Ilość godzin	40	Cena (zł)	3200,00
Termin/okres realizacji	04.06.2018 - 29.06.2018					
Prowadzący	Analityk gospodarczy					
Tematyka działania	Przygotowanie planów spłaty zadłużenia dla każdego z uczestników. Pomoc w zarządzaniu domowym budżetem.					
Liczba uczestników	8					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		1	Mężczyzn		7
	<25 lat	0	26-50 lat	7	>50lat	1
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		4
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		3
	Ponadgimnazjalne - średnie		1	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej				
Zaangażowanie i aktywność uczestników	Większość uczestników wykazywała wysokie zaangażowanie do współpracy.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne			
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Przeprowadzone indywidualne konsultacje ze wszystkimi uczestnikami oraz dodatkowe omówienie wniosków z mediatorem pozwoliły na ocenę celowości działań natury prawnej.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Podczas pierwszych spotkań indywidualnych - uzyskanie informacji od uczestników niezbędnych do wykonania planów spłaty oraz analiz sytuacji finansowej. Podczas kolejnych spotkań - przekazanie i wytłumaczenie przekazanych materiałów. Pomiędzy spotkaniami – praca własna doradcy.			
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny			
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak			
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Po uświadomieniu dłużnikom ich sytuacji bieżącej oraz symulacja zmiany sytuacji życiowej po znalezieniu zatrudnienia mogą pozytywnie wpłynąć na ich podejście do znalezienia pracy.			
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Czas trwania działania	Czas trwania wsparcia był wystarczający dla uczestników dla zrozumienia tematu i poznania technik i metod do wykorzystania w życiu codziennym.			
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			
Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%

Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin - 40

Stawka za 1 godzinę - 80,00zł

Liczba osób korzystająca z doradztwa - 8

Średnia liczba godzin na 1 osobę - 5

Koszt na 1 osobę - 400,00zł

Wnioski i rekomendacje

1. Sugerujemy, aby doradztwo było przeprowadzone bezpośrednio po warsztatach zarządzania budżetem, gdy uczestnicy są świeżo po zdobyciu wiedzy na temat dochodów i wydatków, przejrzaniu własnych rachunków i innych dokumentów; dłuższa przerwa między instrumentami powoduje konieczność przypominania, odszukiwania dokumentów (np. rachunków). Rekomendujemy instrument jako fakultatywny, stosowany według potrzeb, dla niektórych uczestników.

INSTRUMENT 9 - WSPARCIE W ODBUDOWYWANIU WIĘZI

Opis instrumentu

Wsparcie w odbudowaniu więzi to indywidualne wsparcie w zakresie nawiązania, utrzymywania, odbudowywania relacji z rodziną (byłym współmałżonkiem, partnerką/partnerem, dziećmi), co z jednej strony ma wzmocnić poczucie obowiązku alimentacji, a z drugiej poprawić jakość życia dłużnika, co ma pozytywny wpływ na proces aktywizacji zawodowej (wzrasta jego samoocena, samopoczucie, poprawia się kondycja psychiczna etc.). Prowadzący wsparcie może przygotowywać dłużnika do pierwszego spotkania, omawiać z nim przebieg rozmów, uczestniczyć w spotkaniach, może spotykać się w rodziną – dzieckiem, byłym współmałżonkiem/partnerem, etc.

Udzielając wsparcia w odbudowaniu więzi należy przede wszystkim kierować się dobrem dziecka. Warunkiem wsparcia jest określenie, czy nawiązanie/odbudowa relacji, jest dobre dla niego. Nie należy pracować w tym zakresie, jeżeli z perspektywy dziecka takie kontakty nie są wskazane, nawet jeśli chce ich dłużnik.

Wsparcie może być prowadzone przez psychologa, terapeutę rodzinnego lub pedagoga, który posiada doświadczenie w pracy z rodzinami w zakresie odbudowywania więzi.

Realizacja

Przeprowadziliśmy wsparcie w odbudowywaniu więzi w wymiarze 60 godzin. Ze wsparcia skorzystało 13 uczestników. Uczestnicy korzystali z narzędzia wg potrzeb równocześnie z innymi forami wsparcia indywidualnego. Wsparcie prowadzone było przez okres 1 miesiąca.

W efekcie wsparcia m.in. nawiązano zerwany kontakt (w 2 przypadkach), wypracowano zmiany postaw dotyczących relacji z dzieckiem („nie ma na co czekać”). Uczestnicy skonfrontowali się z winą. Prowadzący przygotowywał uczestników do kontaktu z rodziną (jak rozmawiać, co mówić, czego unikać itp.). Pracowano nad przełamaniem lęku i strachu przed kontaktem oraz uświadomieniem własnego sprawstwa związanego ze stanem relacji z dzieckiem lub byłym partnerem. W paru przypadkach stworzono proste genogramy, które miały pokazać uczestnikom straty oraz potencjał w sytuacji gdy uczestnik twierdził, że „nikt na niego nie czeka” lub „nie ma do kogo się odezwać”. W jednym przypadku omówiona i wyjaśniona została procedura adopcji (córka uczestnika trafiła do adopcji zagranicznej) - takie działanie znacznie obniżyło poziom złości i zmniejszyło poczucie winy uczestnika.

Karta Instrumentu

Wsparcie w odbudowywaniu więzi					
Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Smołdzińskim Lesie CIS w Ustce	Ilość godzin	60	Cena (zł)	4800,00
Termin/okres realizacji	28.05.2018 - 30.06.2018				
Prowadzący	Pedagog				
Tematyka działania	Wsparcie w odbudowywaniu więzi, w tym: 1. diagnozowanie potrzeb w zakresie odbudowy więzi; 2. wsparcie w podjęciu decyzji o nawiązaniu kontaktu; 3. wskazanie korzyści i ewentualnych niekorzystnych następstw; 4. pomoc w odnalezieniu kontaktów do bliskich; 5. przygotowanie do nawiązania kontaktu; 6. urealnianie oczekiwań uczestników.				
Liczba uczestników	13				

Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2	Mężczyzn		11
	<25 lat	0	26-50 lat	7	>50lat	6
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		8
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		3
	Ponadgimnazjalne - średnie		2	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	Uczestnicy na różnym poziomie zaangażowania. Niektórzy z nich kompletnie niezainteresowani ideą odbudowy więzi. Były jednak osoby, które z różnych powodów boją się nawiązać relacje z dziećmi - te, po przełamaniu strachu, były aktywne.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Działania zrealizowane zgodnie z planem.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	W prowadzeniu zajęć wykorzystano: - wywiad, rozmowę opartą o metodę 5 kroków, czyli od zadbania o komfort fizyczny i emocjonalny uczestnika, zapewnienie o dyskrecji i mojej dobrej woli, do określenia problemu, poszukiwania rozwiązań i wybór najlepszego i wprowadzenie go w działanie; - genogram, w sposób bardzo uproszczony, aby pokazać uczestnikowi jego sytuację rodzinną, zależności międzypokoleniowe oraz straty; - technika zmiany perspektywy- po to by ukazać uczestnikom perspektywę ich najbliższych lub dzieci; - częste urealnianie uczestników; - możliwie najprostszy dobór słownictwa, technika klaryfikacji i parafrazowanie - mówiąc do uczestników „ich” językiem, łatwiej było dotrzeć do nich, a oni czuli się bardziej komfortowo; - technika konfrontacji - w jednym przypadku – konfrontacja uczestnika z jego uczuciami - silny lęk i opór.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak

Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Z uwagi na poruszane kwestie, związane bardziej z emocjami, niż poruszaniem się po rynku pracy, przekazana wiedza/poruszane obszary, wydają się nie mieć bezpośrednio znaczącego wpływu na aktywizację zawodową, zwłaszcza w tym środowisku, gdzie znalezienie pracy jest trudne. Taka sytuacja jest wypadkową wielu czynników (pokoleniowych, związanych z posiadanym wykształceniem oraz samego położenia miejscowości zamieszkania). W dłuższej perspektywie można by pokusić się o sprawdzenie na ile świadomość odbudowy relacji wpływa na podjęcie aktywności zawodowej.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	CIS W SMOŁDZIŃSKIM LESIE - Wystarczająco, takie działania w tym środowisku powinny być przeprowadzane cyklicznie. CIS W USTCE, CIS W SŁUPSKU - Trudno określić jakie efekty można by osiągnąć pracując z uczestnikami w dłuższej perspektywie czasowej.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Propozycja, aby spotkać się z uczestnikami na początku wspólnie - w celu wprowadzenia w tematykę spotkań, a potem pracować z uczestnikami indywidualnie. Wartością byłyby również konsultacje interdyscyplinarne w ramach projektu, mam tu na myśli spotkania specjalistów pracujących z danym uczestnikiem- ukierunkowane na wymianę opinii, ale również weryfikowanie tego, co mówi sam uczestnik- doświadczenie pokazuje, że czasem każdemu z nas mówi się zupełnie co innego. CIS W SMOŁDZIŃSKIM LESIE - Wartościowa byłaby tu psychoedukacja dorosłych oraz działania o charakterze prewencyjnym wśród osób zagrożonych wykluczeniem społecznym.

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	13	NIE	0
		100%		0%

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin - 60

Stawka za 1 godzinę – 80,00zł

Liczba osób korzystająca z indywidualnego wsparcia - 13

Średnia liczba godzin na 1 osobę – 4,6

Koszt na 1 osobę – 369,23zł

Wnioski i rekomendacje

1. Prowadzący wsparcie w odbudowywaniu więzi, podobnie jak mediator, zgłosił potrzebę na zapewnienie w ramach Modelu wspólnych spotkań z innymi specjalistami prowadzącymi indywidualne wsparcie ukierunkowane na wymianę opinii, ale również weryfikowanie tego, co mówi sam uczestnik.
2. Wsparcie w ramach instrumentu powinno być poprzedzone spotkaniem ze wszystkimi uczestnikami, aby wprowadzić ich w tematykę spotkań, a dopiero potem rozpocząć indywidualne wsparcie. Rekomendujemy instrument w takiej formule jako fakultatywny, stosowany według potrzeb, dla niektórych uczestników.
3. Praca nad relacjami, szczególnie w sytuacji gdy kontaktu nie było dłuższy czas czy też w relacji konfliktowej, powinna być rozłożona w dłuższym okresie czasu, tym bardziej, że intensywność kontaktów, spotkań powinna być dostosowana do gotowości i potrzeb rodziny. W niektórych przypadkach członkowie rodzin na początku nie zgadzali się na jakikolwiek kontakt, dopiero po jakimś czasie wracali do rozmów.

Opis instrumentu

Uczestnikom, zgodnie z ich indywidualnymi potrzebami i barierami, należy zapewnić możliwość skorzystania z innych, trudnych do zaplanowania na etapie pisania projektu czy programu, indywidualnych konsultacji bądź wsparcia, tak, aby wzmocnić efekty poprzednich oddziaływań oraz zwiększyć szanse na znalezienie takiej pracy, w której uczestnik będzie w stanie się utrzymać przez dłuższy okres. W ramach takiego wsparcia można zapewnić np. trenera pracy, psychologa, coacha itp.

Realizacja

Zapotrzebowanie na dodatkowe wsparcie indywidualne ustalali uczestnicy z asystentami osób zadłużonych. Proponowane formy miały uzupełnić wsparcie otrzymane w ramach pozostałych instrumentów. Zapewniliśmy:

1. wsparcie psychologiczne w wymiarze 36 godzin dla 8 uczestników;
2. coaching w zakresie 42 godzin, z którego skorzystało również 8 uczestników.

Uczestnicy korzystali z narzędzia wg potrzeb równocześnie z innymi forami wsparcia indywidualnego. Indywidualne spotkania prowadzone było przez okres ok 1 miesiąca. Psycholog i coach umawiali się z uczestnikami w zależności od ich potrzeb, nawet kilka razy w tygodniu.

10.1. Wsparcie psychologiczne
Karta Instrumentu
Inne konsultacje indywidualne - wsparcie psychologiczne

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Ustce	Ilość godzin	36	Cena (zł)	2880,00
Termin/okres realizacji	05.06.2018 - 28.06.2018				
Prowadzący	Psycholog				
Tematyka działania	Wsparcie psychologiczne mające na celu: 1. identyfikację obecnych problemów osób biorących udział w projekcie i wspólne wypracowanie optymalnych kierunków działania; 2. rozpoznanie przyczyn zadłużenia i mechanizmów generujących szkody, a także istoty i mechanizmów bezradności dłużniczej; 3. określenie psychologicznego profilu osoby zadłużonej i nazwanie dotychczasowej strategii postępowania; 4. uświadomienie ścisłych powiązań sytuacji zadłużenia z innymi problemami społecznymi i obszarami życia osób zadłużonych (sytuacja rodzinna, sytuacja zawodowa i finansowa, zdrowie, relacje z innymi osobami); 5. konstruktywne przyspieszenie momentu konfrontacji z zadłużeniem, wzięcie odpowiedzialności za nie; 6. budowanie relacji, poprawa samopoczucia i wiary we własne siły, praca nad niskim poczuciem własnej wartości i motywowanie do zmiany; 7. planowanie zmiany – poszukiwanie optymalnych sposobów poradzenia sobie i wsparcia w trudnej sytuacji kryzysu (począwszy od problemów finansowych, a skończywszy na utracie więzi rodzinnych) z uwzględnieniem okoliczności i motywacji zadłużenia się; 8. określenie możliwości i uwarunkowań życiowych osoby zadłużonej (wiek, stan zdrowia, sytuacja socjalna, możliwość zarabkowania); 9. praca nad biernością, poczuciem bezradności, brakiem motywacji do zmiany, rezygnacją z jakiegokolwiek formy działania, odrzucenie fałszywych przekonań; 10. wypracowanie mechanizmów, drogi wyjścia ze „spirali długów”, przyjęcie aktywnej postawy i utwierdzenie w przekonaniu że dłużnik jest w stanie zapanować nad zaistniałą sytuacją.				

Liczba uczestników	8					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		2	Mężczyzn		6
	<25 lat	0	26-50 lat	6	>50lat	2
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		4
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		3
	Ponadgimnazjalne - średnie		1	Policealne		0
	Wyższe			0		

Ocena osoby prowadzącej

Zaangażowanie i aktywność uczestników	Poziom zaangażowania i aktywności uczestników można ocenić poprzez wymierne efekty pracy, monitorowanie zależności przyczynowo-skutkowych, a także poprzez pozytywne emocje prowadzące do podejmowania korzystnych działań. Zaangażowanie części uczestników projektu wywarło znaczący wpływ na ich funkcjonowanie poznawcze, emocjonalne i behawioralne. Uczestnicy ci zaczęli angażować zasoby poznawcze niezbędne do realizacji zamierzonych celów.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem	Działania zostały zrealizowane w większości przypadków zgodnie z planem. W jednym przypadku nie udało się zrealizować działań w pełnym zakresie, z powodu znacznej labilności emocjonalnej i zmienności zachowań uczestnika.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Zastosowane metody pracy i techniki prowadzenia konsultacji indywidualnych miały na celu wspomaganie uczestników w aktywizacji zawodowej, a także pełniły istotne funkcje psychologiczne. Zastosowane metody okazały się adekwatne do potrzeb uczestników.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Spersonalizowany plan działania odpowiadał na potrzeby poszczególnych uczestników i był dostosowany do ich potrzeb i możliwości. W jednym przypadku zaistniała potrzeba modyfikacji zamierzonych działań (nie udało się zrealizować wszystkich celów z uwagi na opór uczestnika projektu), u pozostałych osób nie było konieczności wprowadzania zmian w konspekcie. Zaproponowany plan działania okazał się adekwatny do potrzeb i możliwości uczestników.

Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Przekazywana wiedza, w szczególności rozpoznanie przyczyn zadłużenia i mechanizmów generujących szkody, a także istoty i mechanizmów bezradności dłużniczej, uświadomienie ścisłych powiązań sytuacji zadłużenia z innymi problemami społecznymi i obszarami życia uczestników (sytuacja rodzinna, sytuacja zawodowa i finansowa, zdrowie, relacje z innymi osobami) przyczyniła się do zwiększenia motywacji i chęci podjęcia zatrudnienia przez uczestników, a tym samym do konstruktywnego przyspieszenia momentu konfrontacji z zadłużeniem i wzięcia odpowiedzialności za nie.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Czas trwania działania wymaga zindywidualizowanego podejścia. Oferowane wsparcie w większości przypadków okazało się wystarczające. Są jednak wśród uczestników osoby, które potrzebują systematycznego wsparcia w dłuższej perspektywie i monitorowania działań.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Sytuacja zadłużenia jest zjawiskiem złożonym dlatego wymaga interdyscyplinarnego systemu wsparcia w wychodzeniu z niewypłacalności. UMAOZ takie właśnie wielowymiarowe wsparcie oferuje, co przyczynia się do realnych zmian nastawienia, sposobu myślenia, a także przekłada się na konkretne działania osób uczestniczących w projekcie.
	W przypadku nawiązania kontaktu z rodziną, zwłaszcza po wieloletnim jego braku, warto byłoby jednak rozważyć możliwość rozłożenia działań w czasie osób pomagających, tak by dostosować nagłą aktywność do oczekiwań i gotowości rodziny na kontakt.

Ocena uczestników				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

10.2. Coaching

Karta Instrumentu

Inne konsultacje indywidualne - coaching

Miejsce działania	CIS w Słupsku CIS w Smołdzińskim Lesie CIS w Ustce		Ilość godzin	42	Cena (zł)	3360,00
Termin/okres realizacji	04.06.2018 - 26.06.2018					
Prowadzący	Trener, coach, doradca zawodowy					
Tematyka działania	1. Utrzymanie zaangażowania w proces zmiany; 2. wsparcie w wytyczaniu celów krótkoterminowych i długoterminowych 3. pomoc w planowaniu poszczególnych celów i zadań 4. podniesienie świadomości w zakresie własnych wartości i decyzyjności.					
Liczba uczestników	8					
Dane o uczestnikach działania	Kobiet		1	Mężczyzn		7
	<25 lat	0	26-50 lat	5	>50lat	3
	Niższe niż podstawowe		0	Podstawowe		4
	Gimnazjalne		0	Ponadgimnazjalne - zawodowe		3
	Ponadgimnazjalne - średnie		1	Policealne		0
	Wyższe			0		
Ocena osoby prowadzącej						
Zaangażowanie i aktywność uczestników		Uczestnicy angażowali się w swój proces zmiany. Bardzo istotne było dla nich poczucie, że nie są potępiani społecznie za swoje długi, że ktoś chce im pomóc. Często po bardzo długim okresie ukrywania się i ignorowania faktu rosnącego zadłużenia. Rozważając opcje wychodzenia z zadłużenia deklarowali chęć pracy na umowę - do tej pory absolutnie nie brali takiej ewentualności pod uwagę („bo z czego będę żył?”).				
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne				
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem		Coaching to otwarta formuła pracy, gdzie podąża się za klientem. Planem meta był więc cel samego projektu i aktywizacja zawodowa uczestników. W tym znaczeniu sesje odbywały się zgodnie z planem.				
		Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna				

Dobór metod i technik prowadzenia zajęć	Metody i techniki dobierane były adekwatnie do uczestników i etapu zmiany w jakim się znajdowali – wykorzystywano m.in.: - poziomy logiczne R. Diltsa; - 5 pozycji percepcyjnych; - linię czasu i linię stanów; - strategię Disneya; - pytania kartezjańskie; - puszkę Pandory; - skalowanie.
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny
Proponowane zmiany w planie/konspekcie	Brak
Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników	Największe znaczenie ma uświadomienie sobie przez uczestników ich własnych możliwości działania, wsparcie społeczne jakiego doznali od siebie nawzajem i pracowników zaangażowanych w projekt i fakt, że można inaczej ustawić system spłat, przez co praca na umowę staje się możliwa („dam radę spłacać!”). To wpływało mocno mobilizująco do powrotu na otwarty rynek pracy.
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna
Czas trwania działania	Odpowiednio dobrany.
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo
Sugestie, uwagi, refleksje	Do sesji coachingowych można przygotować kartę zbiorczą konsultacji – gdzie każdy uczestnik mógłby wpisywać podjęte na innych konsultacjach zamierzenia, czy zadania. Zwiększyłoby to efektywność sesji - zdarzało się, że pewne sprawy umykały pamięci i nie potrafili powiedzieć, co ustalili na innych spotkaniach, czego potrzebują, żeby to sprawnie zaplanować i zrealizować. Wiele czasu na sesji było poświęcane „przypominaniu” sobie „na jakim jestem teraz etapie?”.

Ocena uczestników (na podstawie ankiety wypełnianej przez uczestników po każdym instrumencie)				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%

Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK	8	NIE	0
		100%		0%
Sugestie, uwagi, refleksje	Brak			

Koszty realizacji instrumentu

Ilość godzin – 78, w tym:

- Wsparcie psychologiczne - 36
- Coaching - 42

Stawka za 1 godzinę – 80,00zł

Liczba osób korzystająca z indywidualnego wsparcia:

- Wsparcie psychologiczne - 8
- Coaching - 8

Średnia liczba godzin na 1 osobę:

- Wsparcie psychologiczne – 4,5
- Coaching – 5,25

Koszt na 1 osobę:

- Wsparcie psychologiczne – 360,00zł
- Coaching – 420,00zł

Wnioski i rekomendacje

1. Rekomendujemy, aby instrument ten obligatoryjnie zapewnić w tym Modelu, jak i w każdym innym kompleksowym programie wsparcia osób zadłużonych – tzn. aby zawsze zapewnić pakiet godzin (np. średnio 3-4 godziny na 1 uczestnika) na indywidualne wsparcie zgodnie z potrzebami uczestników, których przed rekrutacją uczestników i diagnozą ich sytuacji nie jesteśmy w stanie zaplanować.
2. Sugerujemy, że przy udzielaniu wsparcia psychologicznego okres tego wsparcia powinien być dłuższy, bardziej rozłożony w czasie (w naszym przypadku wsparcie psychologiczne udzielane było w ostatnim miesiącu trwania projektu). Optymalnie wsparcie psychologiczne powinno być zapewnione przez cały czas udziału w Modelu.
3. Coach prowadzący wsparcie w ramach Modelu zgłosił potrzebę wprowadzenia do sesji coachingowych Karty zbiorczej konsultacji – gdzie każdy uczestnik mógłby wpisywać podjęte na innych konsultacjach zamierzenia, czy zadania; prowadzenie takiej Karty zwiększyłoby efektywność sesji - zdarzało się, że pewne sprawy umykały pamięci uczestników i nie potrafili powiedzieć, co ustalili na innych spotkaniach, czego potrzebują, żeby to sprawnie zaplanować i zrealizować. Wiele czasu na sesji było poświęćane „przypominaniu” sobie „na jakim jestem teraz etapie?”.

REZULTATY TESTÓW

Przeprowadzony proces testowania Usteckiego Modelu Aktywizacji osób Zadłużonych pozwala nam jednoznacznie stwierdzić, że proponowane przez nas rozwiązanie jest naprawdę skuteczne. Wszystkie osiągnięte rezultaty są wyższe niż planowaliśmy, tym samym wszystkie założone przez nas cele zostały zrealizowane.

Zakładaliśmy, że UMAOZ będzie można uznać za skuteczny, jeżeli co najmniej 30% osób zadłużonych uczestniczących w testach podejmie zatrudnienie lub zadeklaruje chęć jego podjęcia w okresie 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie lub w CIS. Już w trakcie udziału w projekcie, oraz zaraz po jego zakończeniu aktywność zawodową podjęło 7 osób (33%), w tym 5 osób (24%) podjęło zatrudnienie oraz 2 osoby (9%) rozpoczęło prace społecznie użyteczne. Tylko 2 uczestników (10%) nie zadeklarowało gotowości do podjęcia zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w testach lub w CIS.

Dzięki wsparciu otrzymanemu w ramach Modelu:

1. 95% uczestników jest w stanie określić jakie ma możliwości podjęcia zatrudnienia i spłaty zadłużenia (zakładany poziom wskaźnika do osiągnięcia – 70%);
2. 95% uczestników deklaruje poprawę relacji z byłym partnerem, dziećmi w trakcie udziału w projekcie, 4 uczestników dodatkowo deklaruje, że uzyskali porozumienie z wierzycielem w zakresie spłaty zadłużenia w trakcie udziału w projekcie (zakładany poziom wskaźnika do osiągnięcia – 50%);
3. 90% uczestników zadeklarowało gotowość do podjęcia zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w testach lub w CIS (zakładany poziom wskaźnika do osiągnięcia – 50%);

Zakładaliśmy również, że 10 podmiotów zadeklaruje zainteresowanie wdrożeniem rozwiązań w swojej jednostce. W efekcie przeprowadzonych w lipcu 2018 roku konsultacji deklarację taką złożyło 19 z 21 podmiotów z województwa pomorskiego.

WNIOSKI I REKOMENDACJE

I. Uczestnicy wsparcia w ramach UMAOZ

1. dużym ograniczeniem w udzielaniu wsparcia, przede wszystkim indywidualnego, był brak dostępu, w przypadku niektórych uczestników, do dokumentów dotyczących alimentów, zadłużenia, egzekucji itd., dlatego też rekomendujemy, żeby warunkiem uczestnictwa było posiadanie (przedstawienie) kompletu dokumentów przez dłużnika; ewentualnie na etapie opracowywania Planu działań asystent wraz z dłużnikiem „ułożyć” posiadane dokumenty, a w celu uzyskania pozostałych - odwiedzi z dłużnikiem instytucje (Sąd, komornik, OPS, ZUS) żeby „zdobyć” kopie, odpisy itp. (to rozwiązanie jednak zwiększy liczbę godzin pracy asystenta z uczestnikiem i czas niezbędny do rozpoczęcia udziału w kolejnych formach wsparcia);

2. jeżeli Model stosowany byłby w CIS – rekomendujemy, aby udział we wsparciu brali aktualni uczestnicy; osoby, które już zakończyły reintegrację opuszczały część zajęć, niektórzy nie przychodzili na umówione spotkania ze specjalistami; natomiast aktualni uczestnicy brali udział w instrumentach w ramach reintegracji społecznej, zatem byli na miejscu, ich frekwencja była zdecydowanie wyższa.

II. Organizacja wsparcia w ramach UMAOZ

1. w trakcie udziału uczestników w testach zdarzało się, że specjaliści jednocześnie pracowali z uczestnikiem nad jednym problemem - np. prawnik i mediator, lub mediator i prowadzący wsparcie w odbudowywaniu więzi; dodatkowo uczestnicy wyraźnie byli zmęczeni i/lub rozdrażnieni ciągłym opowiadaniem o swojej historii kolejnym osobom – specjalistom; dlatego też proponujemy dodać do Modelu następujące dwa elementy:

a) interdyscyplinarne spotkania dla wszystkich prowadzących wsparcie indywidualne w ramach Modelu, przez cały okres realizacji wsparcia; w związku z tym należy zaplanować większy zakres godzinowy dla poszczególnych specjalistów (średnio 2 godziny w każdym miesiącu); w ramach spotkań specjaliści powinni: wspólnie ustalić zapisy Planu działań uczestnika, dokonać podziału zadań, ustalić konieczność udzielania poszczególnych form wsparcia, omawiać na bieżąco strategię i przebieg udzielanego wsparcia;

b) Karta zbiorcza konsultacji, w której wpisywane będą podjęte na wszystkich indywidualnych formach wsparcia zamierzenia, czy ustalone zadania;

2. sugerujemy, aby działania w ramach Modelu realizowane były w okresie co najmniej 6-miesięcznym; proces testowania Modelu w naszym przypadku nie mógł przekroczyć 6 miesięcy, w tym czasie musieliśmy przygotować

organizacyjnie wsparcie (nabór uczestników, prowadzących, niezbędna dokumentacja), przeprowadzić testy, oraz opracować niniejszą publikację i skonsultować Model; tym samym okres wsparcia wynosił tylko 4,5 miesiąca; w konsekwencji praktycznie wszystkie formy wsparcia indywidualnego prowadzone było w tym samym, krótkim okresie czasu; w przypadku pracy z osobami zadłużonymi takie tempo nie jest wskazane, ponieważ mają oni do przepracowania wiele złożonych problemów, np. jeśli pracujemy nad nawiązaniem kontaktu z rodziną, zwłaszcza po wieloletnim jego braku, należałoby dostosować nagłą aktywność do oczekiwań i gotowości rodziny na kontakt, nie należy oczekiwać, że relacje te poprawią się w ciągu 1 miesiąca;

3. w pracy z dłużnikami alimentacyjnymi instrumenty grupowe były bardzo trudne dla prowadzących – spotykali się z dużą blokadą uczestników w mówieniu o sobie przy innych, ich aktywność w trakcie zajęć była zdecydowanie niższa niż występuje w trakcie prowadzenia podobnych warsztatów w grupach „mieszanych”, tj. w grupach nie składających się wyłącznie z osób zadłużonych, ale z osób w różnych sytuacjach życiowych.

III. Finansowanie realizacji wsparcia w ramach UMAOZ

1. średni koszt realizacji wsparcia w ramach Modelu na 1 uczestnika wynosi 2 050,00zł (dotyczy tylko kosztów personelu – osób realizujących wsparcie, bez kosztów dojazdów, materiałów biurowych etc.).

IV. Inne uwagi, refleksje i rekomendacje

1. rekomendujemy wykorzystanie Modelu jako kompleksowe wsparcie dla osób zadłużonych przyjmowanych do CIS i prowadzone równoległe z innymi działaniami reintegracyjnymi; szansa na podjęcie i utrzymanie stałego zatrudnienia przez absolwentów CIS będzie zdecydowanie większa, gdy uregulują oni sprawy zadłużenia jeszcze w trakcie uczestnictwa w reintegracji;

2. prowadzona na bieżąco ewaluacja nie wykazała znaczących różnic w skuteczności czy procesie realizacji UMAOZ w zależności od lokalizacji CIS (miasto/wieś), ani wieku, płci czy wykształcenia uczestników; to oznacza, że aktywizacja osób zadłużonych prowadzona według Modelu może być stosowana w praktycznie każdym przypadku.

ZAŁĄCZNIKI

Załącznik 1. Plan działań uczestnika - wzór

Załącznik 2. Karta instrumentu - wzór

Załącznik 3. Ankieta dla uczestników - wzór

Załącznik 4. Karta konsultacji - wzór

Załącznik 1

Plan działań uczestnika
USTECKIEGO MODELU AKTYWIZACJI OSÓB ZADŁUŻONYCH
w ramach projektu innowacji „Dług to nie wróg”

A. Opis sytuacji dłużnika

Geneza problemu

Aktualna sytuacja

Relacje z wierzycielem

Relacje z dzieckiem, dziećmi

.....
Podpis uczestnika projektu

.....
Podpis asystenta

B. Nawiązanie kontaktu z komornikiem i ustalenie możliwości dalszej współpracy**Imię i nazwisko komornika****Dane teleadresowe
komornika****Termin/terminy spotkań****Ustalenia z komornikiem****Ustalenia z innymi
instytucjami dot. zadłużenia
(ZUS, OPS, spółdzielnia
mieszkaniowa, itp.)**.....
Podpis uczestnika projektu.....
Podpis asystenta

**C. Zasadność zastosowania instrumentów
Usteckiego Modelu Aktywizacji Osób Zadłużonych**

1. Asystent osoby zadłużonej	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
2. Spotkania z przedstawicielami instytucji	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
3. Spotkanie z „Żywym dowodem	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
4. Warsztaty motywacyjne	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
5. Trening zarządzania budżetem	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
6. Mediacje	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
7. Konsultacje z prawnikiem	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
8. Doradztwo finansowe	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
9. Wsparcie w odbudowywaniu więzi (psycholog, terapeuta rodzinny)	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			
10. Inne konsultacje indywidualne, np. psycholog, doradca zawodowy, trener pracy/couch zawodowy:	TAK		NIE	
	Uzasadnienie			

.....
Podpis uczestnika projektu

.....
Podpis asystenta

D. Efekty zastosowanych instrumentów				
1. Asystent osoby zadłużonej	TAK		NIE	
	Efekty			
2. Spotkania z przedstawicielami instytucji	TAK		NIE	
	Efekty			
3. Spotkanie z „Żywym dowodem	TAK		NIE	
	Efekty			
4. Warsztaty motywacyjne	TAK		NIE	
	Efekty			
5. Trening zarządzania budżetem	TAK		NIE	
	Efekty			
6. Mediacje	TAK		NIE	
	Efekty			
7. Konsultacje z prawnikiem	TAK		NIE	
	Efekty			
8. Doradztwo finansowe	TAK		NIE	
	Efekty			
9. Wsparcie w odbudowywaniu więzi (psycholog, terapeuta rodzinny)	TAK		NIE	
	Efekty			
10. Inne konsultacje indywidualne, np. psycholog, doradca zawodowy, trener pracy/couch zawodowy:	TAK		NIE	
	Efekty			

.....
Podpis uczestnika projektu

.....
Podpis asystenta

E. Podsumowanie udziału dłużnika w projekcie

Zaistniałe zmiany				
Uczestnik jest w stanie określić jakie ma możliwości podjęcia pracy i spłaty zadłużenia	TAK		NIE	
Uczestnik deklaruje gotowość do podjęcia zatrudnienia w okresie do 3 miesięcy po zakończeniu udziału w projekcie lub w CIS	TAK		NIE	
Uczestnik deklaruje poprawę relacji z wierzycielem, dziećmi w trakcie udziału w projekcie	TAK		NIE	
Uczestnik uzyskał porozumienie z wierzycielem dot. spłaty zadłużenia w trakcie udziału w projekcie	TAK		NIE	
Inne uwagi				

.....
Podpis uczestnika projektu

.....
Podpis asystenta

Załącznik 2

Karta Instrumentu USTECKIEGO MODELU AKTYWIZACJI OSÓB ZADŁUŻONYCH w ramach projektu innowacji „Dług to nie wróg”

Inne konsultacje indywidualne - wsparcie psychologiczne										
Miejsce działania				Ilość godzin			Cena (zł)			
Termin/okres realizacji										
Prowadzący										
Tematyka działania										
Liczba uczestników										
Dane o uczestnikach działania	Kobiet					Mężczyzn				
	<25 lat			26-50 lat				>50lat		
	Niższe niż podstawowe					Podstawowe				
	Gimnazjalne					Ponadgimnazjalne - zawodowe				
	Ponadgimnazjalne - średnie					Policealne				
	Wyższe									
Ocena osoby prowadzącej										
Zaangażowanie i aktywność uczestników										
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełne									
Realizacja działania zgodnie z planem/konspektem										
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna									
Dobór metod i technik prowadzenia zajęć										
	Nietrafny - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 – Trafny									
Proponowane zmiany w planie/konspekcie										

Przydatność przekazanej wiedzy w aktywizacji zawodowej dłużników				
	Brak - 1 - 2 - 3 - 4 - 5 - Pełna			
Czas trwania działania				
	Za mało – Wystarczająco – Za dużo			
Sugestie, uwagi, refleksje				
Ocena uczestników (na podstawie ankiety wypełnianej przez uczestników po każdym instrumencie)				
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK		NIE	
		%		%
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK		NIE	
		%		%
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK		NIE	
		%		%
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK		NIE	
		%		%
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK		NIE	
		%		%
Pyt.6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK		NIE	
		%		%
Sugestie, uwagi, refleksje				
Sporządził		Data		
		Podpis		

Załącznik 3

Ankieta dla uczestników
USTECKIEGO MODELU AKTYWIZACJI OSÓB ZADŁUŻONYCH
w ramach projektu innowacji „Dług to nie wróg”

Nazwa instrumentu				
Miejsce realizacji				
Termin działania				
Płeć	Kobieta			
	Mężczyzna			
Wiek				
Wykształcenie	Niższe niż podstawowe			
	Podstawowe			
	Gimnazjalne			
	Ponadgimnazjalne - zawodowe			
	Ponadgimnazjalne - średnie			
	Policealne			
	Wyższe			
Pyt.1. Czy zagadnienie zostało przedstawione w sposób zrozumiały?	TAK		NIE	
Pyt.2. Czy tematyka była dla Pana/Pani ważna?	TAK		NIE	
Pyt.3. Czy zdobyta wiedza będzie dla Pana/Pani przydatna?	TAK		NIE	
Pyt.4. Czy zamierza Pan/Pani w przyszłości podjąć aktywność zawodową?	TAK		NIE	
Pyt.5. Czy przekazane informacje ułatwią Panu/Pani podjęcie aktywności zawodowej?	TAK		NIE	
Pyt 6. Czy zamierza Pan/Pani wykorzystać przekazane informacje do podjęcia aktywności zawodowej?	TAK		NIE	
Sugestie, uwagi, refleksje				

Załącznik 4

Karta Konsultacji
USTECKIEGO MODELU AKTYWIZACJI OSÓB ZADŁUŻONYCH
w ramach projektu innowacji „Dług to nie wróg”

Nazwa indywidualnego wsparcia			
Miejsce działania		Łączna ilość godzin	
Uczestnik			
Terminy spotkań		Czas trwania spotkań (godziny)	
Cel/zakres wsparcia			
Efekty wsparcia			
Sugestie, uwagi, refleksje			
Sporządził		Data	
		Podpis	

Fundusze Europejskie
Wiedza Edukacja Rozwój

Małe Wielkie Zmiany

Unia Europejska
Europejski Fundusz Społeczny

Projekt „Małe Wielkie Zmiany – sieć rozwoju innowacji społecznych” jest realizowany przez Stowarzyszenie Na Rzecz Spółdzielni Socjalnych w partnerstwie z PwC Polska Sp. z o.o. w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój, współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego.

Centrum Integracji Społecznej w Ustce

ul. Ks. Kardynała Stefana Wyszyńskiego 5, 76-270 Ustka

tel. 59 7260604, 793 824 711

cis@cis.ustka.pl

www.cis.ustka.pl

PUBLIKACJA BEZPŁATNA